

SINDICATURA DE COMPTES
DE LA COMUNITAT VALENCIANA

**AUDITORIA OPERATIVA DE LES SUBVENCIONS
I AJUDES CONCEDIDES PER L'INSTITUT
VALENCIÀ DE COMPETITIVITAT EMPRESARIAL**

Exercici 2022

RESUM

La Sindicatura de Comptes ha realitzat una auditoria operativa de les subvencions i ajudes concedides per l'Institut Valencià de Competitivitat Empresarial (IVACE), a fi d'avaluar en termes d'eficiència, eficàcia i economia la gestió de les subvencions i ajudes concedides per aquesta entitat.

En concret, hem donat resposta a les preguntes d'auditoria següents:

Objectiu 1. L'activitat de l'IVACE relacionada amb la concessió de subvencions està plasmada prèviament i adequadament en instruments de planificació?

Objectiu 2. L'activitat de l'IVACE relacionada amb la concessió de subvencions està contribuint a produir un canvi respecte de la situació prèvia a la concessió de les ajudes?

Entre les conclusions extretes del treball realitzat destaquem les següents:

- L'activitat de l'IVACE relacionada amb la concessió de les subvencions fiscalitzades s'ha realitzat sobre la base d'una planificació prèvia, però considerem que presenta algunes debilitats quant a la translació dels reptes estratègics de la Generalitat i quant al sistema de seguiment de resultats.
- Amb caràcter general per a totes les línies analitzades, els indicadors publicats i els seus valors estimats per a dur a terme l'avaluació preceptiva de l'activitat relacionada amb les subvencions no ofereixen prou informació per a avaluar si s'han complert els objectius planificats. Per aquest motiu, hem estimat pertinent dissenyar nous indicadors que, juntament amb la informació que se'ns ha aportat al llarg del nostre treball de camp, ens han permés valorar positivament els resultats aconseguits per mitjà de les actuacions de foment dutes a terme per l'IVACE.

Entre les recomanacions que hem inclòs en el nostre informe, cal esmentar que les avaluacions de resultats i impactes de les ajudes constitueixen un instrument clau per a controlar la coherència entre els resultats i els objectius proposats, la qual cosa permet assignar recursos de manera més eficaç i eficient i reforçar la transparència i l'acceptació dels processos de gestió. Els òrgans concedents de les ajudes s'han de comprometre a realitzar una avaluació *ex post* més àgil i completa que fins ara, de manera que el que ha realitzat constitueixi una lliçó de cara al futur, quant al disseny de programes d'ajudes.

NOTA

Aquest resum pretén ajudar a comprendre els resultats del nostre informe i facilitar la tasca als lectors i als mitjans de comunicació. Recomanem llegir l'informe complet per a conèixer el veritable abast del treball realitzat.

**Auditoria operativa de les subvencions i ajudes concedides per
l'Institut Valencià de Competitivitat Empresarial**

Exercici 2022

**Sindicatura de Comptes
de la Comunitat Valenciana**

ÍNDEX (amb hipervincles)

1. Objectius i abast de l'auditoria	3
2. Conclusions	5
3. Recomanacions	8
Apèndix 1. Anàlisi de l'entorn	9
Apèndix 2. Enfocament metodològic	22
Apèndix 3. Observacions	24
Glossari de termes	53
Índex d'abreviacions	54
Annex I. Objectius, subobjectius i criteris d'auditoria	55
Tràmit d'al·legacions	57
Aprovació de l'Informe	58
Annex II. Al·legacions presentades	
Annex III. Informe sobre les al·legacions presentades	

NOTA SOBRE LA UNITAT MONETÀRIA

Totes les dades econòmiques d'aquest informe s'expressen en euros. S'ha efectuat un arrodoniment per a no mostrar els cèntims. Les dades representen sempre l'arrodoniment de cada valor exacte i no la suma de dades arrodonides.

1. OBJECTIUS I ABAST DE L'AUDITORIA

L'article 6 de la Llei de la Generalitat Valenciana 6/1985, d'11 de maig, de Sindicatura de Comptes inclou entre les seues funcions, a més de les referides al control extern de la gestió economicofinancera del sector públic valencià i dels seus comptes, aquelles que d'acord amb l'ordenament jurídic siguen convenients per a assegurar adequadament el compliment dels principis financers, de legalitat, d'eficàcia i d'economia i de transparència, exigibles al sector públic, així com la sostenibilitat ambiental i la igualtat de gènere. D'altra banda, l'article 9.3 de la mateixa llei determina que els informes han de pronunciar-se, entre altres qüestions, sobre si la gestió dels recursos humans, materials i dels fons pressupostaris s'ha desenvolupat de manera econòmica i eficient, i avaluar el grau d'eficàcia en l'assoliment dels objectius previstos.

D'acord amb el que s'ha esmentat en el paràgraf anterior, el Consell de la Sindicatura de Comptes va acordar incloure en el Programa Anual d'Actuació (PAA) de 2022 l'auditoria de compliment en matèria de subvencions de l'Institut Valencià de Competitivitat Empresarial (IVACE)¹ i, en els PAA de 2022 i 2023, l'auditoria operativa de les subvencions i ajudes concedides per l'IVACE.

L'objectiu d'aquesta fiscalització és avaluar en termes d'eficiència, eficàcia i economia la gestió de les ajudes i subvencions concedides per l'IVACE durant els exercicis 2019 a 2022.

Per a poder avaluar aquesta gestió amb aquests criteris s'han definit els següents objectius concrets, formulats en termes de preguntes:

Objectiu 1. L'activitat de l'IVACE relacionada amb la concessió de subvencions està plasmada prèviament i adequadament en instruments de planificació?

Objectiu 2. L'activitat de l'IVACE relacionada amb la concessió de subvencions està contribuint a produir un canvi respecte de la situació prèvia a la concessió de les ajudes?

Per a facilitar l'obtenció de respostes, hem desglossat els dos objectius en diversos subobjectius i per a cada un d'aquests hem definit criteris d'auditoria (vegeu annex I).

L'abast d'aquesta auditoria inclou les línies de subvenció ja examinades en la passada auditoria de legalitat, seleccionades en funció del volum de beneficiaris, la complexitat de la línia i l'import concedit. No obstant això, per a aquesta fiscalització hem tingut en compte la convocatòria d'ajudes de l'any 2022, addicionalment a les convocatòries la legalitat de les quals vam revisar en la passada auditoria (2019 a 2021).

¹ El Consell de la Sindicatura de Comptes va aprovar l'informe corresponent el 9 de novembre de 2022.

L'abast d'aquesta auditoria operativa recull dos plans estratègics de subvencions,² corresponents al període 2019-2021 (PES 2019-2021) i al període 2022-2024 (PES 2022-2024).

Quadre 1. Línies seleccionades per la Sindicatura per a la realització d'aquesta auditoria operativa

Codi pressupostari línia	Abreviació per a aquest informe (nota a)	Denominació completa de la línia segons PES
S8021	CT_N	Subvenció nominativa per a donar suport a l'activitat dels centres tecnològics (CT) en I+D independent, difusió de resultats d'investigació i transferència de coneixement i tecnologia a les empreses de la Comunitat Valenciana: centres tecnològics de la CV, suport per objectius (nota b)
S6724	CT_C	Subvenció a CT de la CV per a projectes d'I+D de caràcter no econòmic realitzats en cooperació amb empreses
S6722	E_I+D	Subvenció a empreses per a projectes d'innovació de pimes (nota c)
S0656	PE	Programa per a millores de les infraestructures de parcs empresarials

Nota a: D'ara en avant utilitzarem les abreviatures indicades per a referir-nos a cada una de les línies.

Nota b: Nom de l'ajuda per a 2022, en convocatòries anteriors es denominava "Ajuda per a potenciar l'activitat i la capacitat per a desenvolupar excel·lència en matèria d'I+D independent, difondre els resultats de les investigacions realitzades i facilitar i impulsar la transferència de coneixement a les empreses de la CV".

Nota c: Les convocatòries de 2019 a 2021 es denominaven "Subvencions a empreses per a projectes d'I+D i d'innovació".

Font: Plans estratègics de subvencions 2019-2021 i 2022-2024 de la Conselleria d'Economia Sostenible, Sectors Productius, Comerç i Treball

L'apartat 2 d'aquest informe conté les conclusions més rellevants com a resposta als dos objectius esmentats adés. L'apartat 3 recull les recomanacions per a millorar l'activitat de l'IVACE relacionada amb la concessió de subvencions en termes d'eficiència, eficàcia i economia.

L'Informe inclou també tres apèndixs:

- En l'apèndix 1 es descriu un diagnòstic de la investigació i innovació en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, entorn relacionat amb tres de les quatre línies d'ajudes fiscalitzades. També es descriu la classificació i categorització de les àrees industrials segons la seua normativa aplicable, en relació amb la quarta línia de subvenció (PE).
- L'apèndix 2 resumeix el nostre enfocament metodològic.

² En la resta de l'informe, l'acrònim PES es refereix als dos plans estratègics de subvencions (el del període 2019-2021 i el 2022-2024).

- L'apèndix 3 recull les nostres observacions, formulades per a cadascun dels objectius i subobjectius, que suporten les conclusions.

Hem dut a terme el treball de conformitat amb els *Principis fonamentals de fiscalització de les institucions públiques de control extern* i amb les normes tècniques d'auditoria aprovades pel Consell de la Sindicatura, recollides en el *Manual de fiscalització* de la Sindicatura de Comptes, especialment en la GPF-OCEX 3000 d'aquest manual, "Norma per a l'auditoria operativa", que adapta a les necessitats de la Sindicatura els aspectes rellevants de les normes aprovades per les institucions de control extern sobre la fiscalització operativa, les normes ISSAI 3000 i ISSAI-ES 300.

Per a dur a terme aquesta auditoria operativa, s'ha realitzat prèviament una anàlisi de l'entorn relacionat amb la matèria. Per a això, s'ha consultat i analitzat la documentació que s'ha considerat més rellevant en aquest àmbit, referida bàsicament a la legislació aplicable, informació econòmica pressupostària, enquestes i estadístiques oficials, informes d'òrgans de control, estudis d'associacions i organitzacions especialitzades i articles d'opinió.

Agraïm la col·laboració prestada en la realització del treball al personal de l'IVACE, dels centres tecnològics i de les empreses beneficiàries de les subvencions.

2. CONCLUSIONS

2.1. EN RELACIÓ AMB LA PLANIFICACIÓ PRÈVIA DE L'ACTIVITAT DE L'IVACE RELACIONADA AMB LA CONCESSIÓ DE SUBVENCIONS

L'activitat de l'IVACE relacionada amb la concessió de les subvencions fiscalitzades s'ha realitzat sobre la base d'una planificació prèvia, però considerem que presenta algunes debilitats quant a la translació dels reptes estratègics de la Generalitat i quant al sistema de seguiment de resultats.

Aquesta conclusió general està fonamentada en les conclusions parcials següents:

1. El marc estratègic de les ajudes analitzades, entenent aquest terme com tots aquells documents i instruments de planificació de la política pública en què s'emmarquen les actuacions de foment i que tenen un abast superior als PES previstos en l'LGS, està parcialment recollit en les bases i convocatòries del període fiscalitzat.

Per a les tres línies d'ajudes per a la investigació i innovació, hem observat que els objectius perseguits amb les actuacions de foment, i que es desprenen de les seues bases reguladores, estan enquadrats en un marc estratègic precís, que és l'estratègia d'especialització intel·ligent en investigació i innovació (en anglés *research and innovation smart specialisation strategy* - RIS3). No obstant això, aquestes línies no han sigut actualitzades amb les novetats tan importants que s'han emfatitzat en les polítiques europees 2021-2027, ja que el seu trasllat a l'àmbit de la Comunitat Valenciana en la nova S3-CV va ser aprovat pel Consell al desembre de 2022, quasi dos anys després de la seua aprovació a Europa.

Respecte a la línia de subvenció de PE, les ajudes convocades pretenen millorar les infraestructures dels parcs empresarials, però la normativa reguladora d'aquestes ajudes no esmenta expressament quin és el document de planificació estratègica en què s'emmarca aquesta actuació o instrument de política pública.

Cap de les bases reguladores de les quatre línies fa un esment explícit a documents de planificació estratègica de la política industrial (el Pla Estratègic de la Indústria Valenciana –PEIV– 2018-2023 i el seu precedent, l'Estratègia de Política Industrial –EPI– 2020). Vegeu subobjectiu 1.1 en l'apèndix 3.

2. Els indicadors definits pels PES per a les línies CT_C i E_I+D poden ser adequats per a una avaluació posterior dels resultats obtinguts, però no així amb els de les línies CT_N i PE. En la majoria de les ocasions els indicadors es limiten a mesurar el grau d'avanç en l'execució de l'actuació i no a mesurar la consecució d'objectius previstos amb l'actuació. La definició d'indicadors és imprecisa i no facilita la comprensió del que es vol mesurar. A més, el sistema d'indicadors dissenyats no ofereix informació sobre la situació de partida, la qual cosa dificulta la valoració posterior sobre l'èxit o fracàs de les actuacions (subobjectiu 1.2).
3. El PES 2022-2024 que elabora la Conselleria d'Economia Sostenible, Sectors Productius, Comerç i Treball (d'ara en avant, CESSPCT) no avalua si s'han complert els objectius definits en el PES anterior (2019-2021) i per tant no contribueix a l'increment dels nivells d'eficiència i eficàcia en la gestió de la despesa pública subvencional. No obstant això, els gestors de les línies CT_N i E_I+D sí que han avaluat els resultats de les línies que han executat; la primera de les quals a través d'uns indicadors definits pels mateixos gestors i la segona a través dels indicadors del pla operatiu FEDER 2014-2020 (subobjectiu 1.3).
4. Els plans i instruments de planificació en què estan englobades cada una de les línies d'ajudes seleccionades, juntament amb les seues bases reguladores i convocatòries, contenen els elements bàsics del marc lògic de la intervenció, si bé és recomanable una major concreció dels objectius i un redisseny del sistema d'indicadors que resolga les limitacions exposades en el punt 2 d'aquesta conclusió (vegeu subobjectiu 1.4).

2.2. EN RELACIÓ AMB ELS CANVIS OBSERVATS RESPECTE A LA SITUACIÓ PRÈVIA A LES SUBVENCIONS

Amb caràcter general per a totes les línies analitzades, els indicadors publicats i els seus valors estimats per a dur a terme la preceptiva avaluació de l'activitat relacionada amb les subvencions no ofereixen prou informació per a avaluar si s'han complert els objectius planificats. Per aquest motiu, hem estimat pertinent dissenyar nous indicadors que, juntament amb la informació que se'ns ha aportat al llarg del nostre treball de camp, ens han permès valorar positivament els resultats aconseguits per mitjà de les actuacions de foment dutes a terme per l'IVACE.

Aquesta conclusió general està fonamentada en les conclusions parcials següents:

1. Las ajudes nominatives als centres tecnològics de la Comunitat Valenciana han potenciat la seua activitat i la seua capacitat per a desenvolupar excel·lència en matèria d'I+D+I. Aquesta afirmació la basem, fonamentalment, en l'indicador de les empreses associades, que va créixer un 3,2% de 2020 a 2021, ja que implica que cada vegada més empreses:
 - realitzen activitats relacionades amb la I+D, que és clau, d'acord amb l'estratègia europea, per a incrementar la productivitat empresarial,
 - confien en la labor d'I+D que es desenvolupa en els centres tecnològics i
 - han optat per externalitzar els seus recursos d'I+D.
2. Les ajudes en concurrència competitiva als centres tecnològics sí que han contribuït a l'increment de les empreses que cooperen amb els centres tecnològics en els projectes que finança aquesta línia. De l'any 2019 al 2020 l'increment va ser del 122,8% i del 2020 al 2021, l'increment va ser del 14,2% (vegeu subobjectiu 2.2).
3. Almenys tres de cada quatre beneficiaris de subvencions concedides i pagades de l'actuació INNOVAProD-CV han comercialitzat entre 2019 i 2022 un nou producte o un producte millorat. A més, tant l'import anual de la xifra de negocis de les empreses beneficiàries com el de vendes del producte subvencionat han experimentat increments, la qual cosa implica una millora en la seua economia (vegeu subobjectiu 2.3).
4. No ens ha sigut possible establir una relació directa sobre la mesura en què les ajudes concedides han permès millorar la qualificació dels parcs empresarials, ja que encara no hi ha una classificació definitiva d'àrees industrials consolidades i avançades. No obstant això, considerem positiu que hi haja una elevada coherència en el disseny de les convocatòries perquè recullen majoritàriament les dotacions i serveis que s'exigeixen als parcs empresarials per a classificar-los com a àrees industrials consolidades o avançades. També considerem com a aspecte positiu que les ajudes concedides aconseguisquen una elevada proporció del sòl industrial de la Comunitat Valenciana (el 70,7% de la superfície).

3. RECOMANACIONS

Com a resultat del treball d'auditoria operativa, i d'acord amb el que s'estableix en l'article 12 de la Llei de Sindicatura de Comptes, convé efectuar les recomanacions que s'assenyalen a continuació:

1. Ha d'enfortir-se el sistema de planificació estratègica, seguiment i avaluació, que estiga integrat i siga consistent, i que ha de transcendir a l'àmbit de les subvencions per a englobar el conjunt d'actuacions amb objectius corresponents quant a política pública.
2. Les convocatòries que engloben diverses actuacions haurien de definir indicadors i previsions de resultat específics per a cada actuació, que permeten una avaluació independent de cada una.
3. Els objectius definits en la normativa reguladora de les subvencions han de ser concrets, de manera que faciliten la posterior avaluació real dels resultats aconseguits a conseqüència de la seua concessió, no únicament el grau d'execució pressupostària o el nivell d'activitat administrativa conseguit. No s'han de confondre els indicadors de realització (per exemple, nombre de projectes finançats) amb indicadors de resultats (per exemple, nombre de productes llançats al mercat o increment de la facturació per nous productes).

A més d'un disseny apropiat dels indicadors de resultats, les actuacions o intervencions públiques han d'establir uns valors de referència que siguen adequats i conseqüència d'una anàlisi prèvia, i que permetran mesurar l'èxit o fracàs de la intervenció. Aquests valors de referència han de ser definits i enquadrats en tots els nivells de la planificació: l'europea, la nacional, l'autonòmica i l'específica de cada una de les línies de subvenció.

4. Les avaluacions de resultats i impactes de les ajudes constitueixen un instrument clau per a controlar la coherència entre els resultats i els objectius proposats, la qual cosa permet assignar recursos de manera més eficaç i eficient i reforçar la transparència i l'acceptació dels processos de gestió. L'entorn actual ha sigut convuls i difícil, aquestes circumstàncies han requerit l'adopció de mesures extraordinàries i, alhora, àgils en el temps. La CESSPCT i l'IVACE, concedents de les ajudes, s'han de comprometre a realitzar una avaluació *ex post* més àgil i completa que ho ha sigut fins ara, de manera que el que s'haja realitzat constituïska una lliçó de cara al futur, quant al disseny de programes d'ajudes.
5. Considerem que el càlcul dels indicadors i l'anàlisi dels seus resultats ha de ser anual i ha de fer-se tant pels responsables de la CESSPCT segons l'article 4 del seu ROF com pels mateixos gestors de la subvenció, que són els que coneixen detalladament el funcionament d'allò que es finança (encara que la informació disponible no s'haja verificat al 100%). D'aquesta manera es podran prendre decisions i corregir els possibles errors quan aquests es produïsqen.

APÈNDIX 1

Anàlisi de l'entorn

1. LA INNOVACIÓ DE LA COMUNITAT VALENCIANA EN EL CONTEXT EUROPEU

Segons els resultats publicats per la Comissió Europea i que estan continguts en el quadre d'indicadors de la innovació regional (en anglés, *Regional innovation scoreboard*, RIS) de l'any 2019,³ la Comunitat Valenciana ocupa la 158a posició de 238 regions, i és la 5a regió espanyola. En l'edició de 2019 el País Basc va arribar a la primera posició entre les espanyoles (133a en el total), seguit de Catalunya (141a), Navarra (146a) i Comunitat de Madrid (150a). Aquests resultats remarquen la debilitat de l'activitat innovadora de les regions espanyoles en relació amb les principals regions innovadores europees.

El gràfic 1 proporciona la posició de la Comunitat Valenciana per a cada un dels indicadors específics del RIS. Únicament es troba entre les primeres 50 regions europees en dos indicadors: sol·licitud de registre de marques comercials (9a posició) i sol·licitud de registre de dissenys industrials (21a posició), gràcies fonamentalment a les universitats valencianes, que gaudeixen de gran prestigi. Destaca, per tant, en sentit negatiu quant a la despesa d'innovació, on ocupa la posició 197a, i en pimes que introdueixen innovacions de procés o producte (195a posició).

³ El RIS 2019 (publicat per la Direcció General de Mercat Interior, Indústria, Emprenedoria i Pimes, i disponible en <https://data.europa.eu/doi/10.2873/89165>) és la novena edició del quadre d'indicadors d'innovació regional i proporciona una avaluació comparativa del rendiment dels sistemes d'innovació en 238 regions de 23 estats membres de la Unió Europea, Noruega, Sèrbia i Suïssa.

Gràfic 1. Posició de la Comunitat Valenciana entre regions europees per indicador del Regional innovation scoreboard 2019

	Condiciones marc	Inversions	Activitats innovadores		Impactes
Indicadors RIS 2019	Joves amb educació terciària #107	Despesa I+D en el sector públic #100	Despeses d'innovació no I+D pime #197	Copublicacions publicoprivades #159	Ocupació en <i>high-tech</i> i SIC #173
	Aprenentatge al llarg de la vida #78	Despesa I+D en empreses #165	Pimes innovadores en producte o procés #195	Sol·licituds de patents #123	
	Copublicacions científiques internacionals #114		Pimes innovadores en màrqueting o organització #157	Sol·licituds de marques comercials #9	Vendes de nous productes pime #90
	Publicacions científiques més citades #150		Pimes que innoven internament #194	Sol·licituds de disseny #21	
			Pimes innovadores que col·laboren amb altres #170		

Posició de la Comunitat Valenciana	
C. Valenciana < #50	#100 < C. Valenciana < #150
#51 < C. Valenciana < #100	#151 < C. Valenciana < #200

Font: Anàlisis de la economia valenciana y del sistema valenciano de innovación. Ernest Reig (IVIE i Universitat de València), Carlos Albert (IVIE i Universitat de València), Sílvia Mollá (IVIE), Irene Zaera (IVIE)

2. LA DESPESA EN I+D A LA COMUNITAT VALENCIANA

Els sectors que executen la despesa en I+D s'organitzen en tres grups: l'Administració pública, les institucions d'ensenyament superior i les empreses (que inclouen també les institucions privades sense fins de lucre). El gràfic 2 mostra la distribució de la despesa en I+D de cadascun d'aquests sectors a la Comunitat Valenciana des de 2010 fins a l'últim any disponible (2019). Des de 2014 s'observa un creixement sistemàtic de la despesa interna en I+D a la Comunitat Valenciana, i especialment en els últims anys.

També destaca el creixement continu de la despesa realitzada en el sector empresarial, que va reduint el pes relatiu dels sectors de l'Administració pública i l'ensenyament superior. Entenem que és positiva aquesta evolució, tenint en compte la tradicional infrarepresentació de la despesa empresarial en I+D dins de l'esforç global en aquesta àrea que es du a terme a la Comunitat Valenciana. En concret, en 2019 el 47,5% de la despesa total en I+D va ser executat per empreses (7,4 punts percentuals més que en 2010), el 42% pel sector d'ensenyament superior (3,8 punts percentuals menys que en 2010) i el 10,5% pel sector d'administracions públiques.

Gràfic 2. Evolució de la despesa interna en I+D a la Comunitat Valenciana. Període 2010-2019

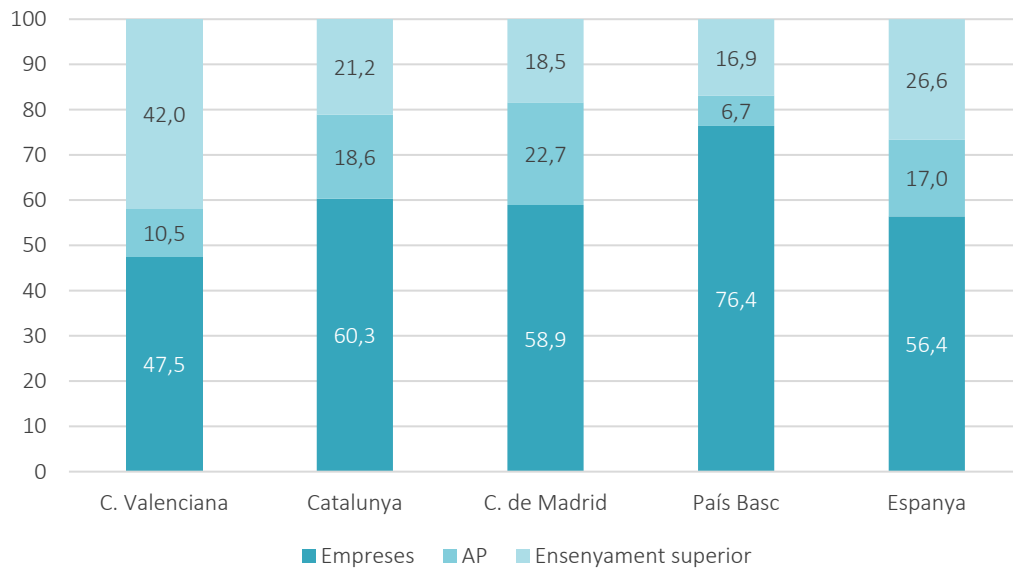
Nota: el sector d'empreses inclou la despesa d'altres institucions privades sense fins lucratiu.

Font: Anàlisi de la economia valenciana y del sistema valenciano de innovación. Ernest Reig (IVIE i Universitat de València), Carlos Albert (IVIE i Universitat de València), Sílvia Mollá (IVIE), Irene Zaera (IVIE)

En el gràfic 3 s'observa les evidents diferències entre regions en funció dels sectors que executen la despesa en I+D. Mentre que a Catalunya (60,3%), Comunitat de Madrid (58,9%) i, sobretot, País Basc (76,4%) la major part de la despesa en I+D la realitzen les empreses, a la Comunitat Valenciana, a pesar de l'increment de la despesa privada en els últims anys, solament un 47,5% de la despesa en I+D procedeix de l'àmbit empresarial. Per contra, les institucions d'ensenyament superior valencianes acaparen una part major de l'esforç inversor en I+D que en les altres tres comunitats autònomes.

Gràfic 3. Distribució de la despesa interna en I+D per sectors d'execució. Any 2019 (en percentatge)

Font: Anàlisis de la economia valenciana y del sistema valenciano de innovación. Ernest Reig (IVIE i Universitat de València), Carlos Albert (IVIE i Universitat de València), Silvia Mollá (IVIE), Irene Zaera (IVIE)

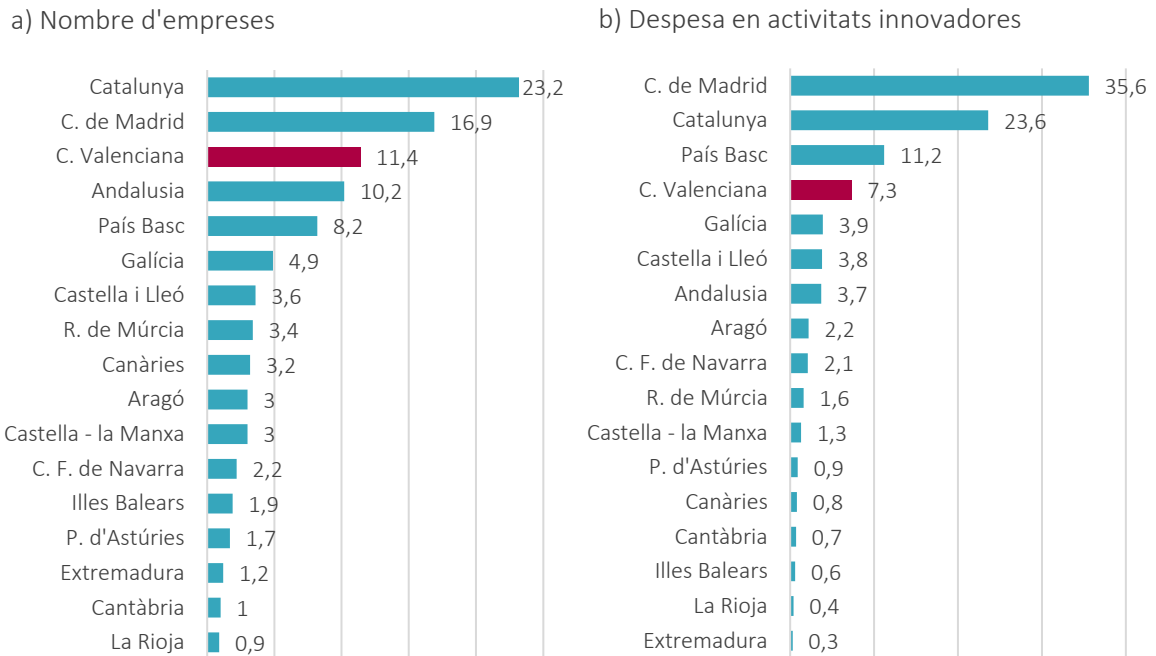
3. LA INNOVACIÓ EN LES EMPRESES VALENCIANES

Segons les últimes dades de l'enquesta d'innovació en les empreses que publica l'Institut Nacional d'Estadística, un 14,4% d'empreses espanyoles va realitzar alguna despesa en activitats innovadores (22.742 empreses) en 2018. La Comunitat Valenciana ocupa una destacada tercera posició en importància regional amb l'11,4%, després de Catalunya (23,2%) i Comunitat de Madrid (16,9%), i per damunt de regions de major grandària com Andalusia o major pes en activitats d'I+D com el País Basc (vegeu gràfic 4)

La despesa realitzada en innovació per les empreses amb seu a la Comunitat Valenciana ha ascendit en 2018 a 1.359 milions d'euros, dels quals el 35% es dedica a la I+D interna, el 7% a la I+D externa i el 58% a innovació d'un altre tipus. En aquest cas, en què la variable de referència és la despesa, les empreses innovadores valencianes a penes suposen el 7,3% del total nacional (menys del que suposa en el nombre d'empreses), i ocupa la quarta posició després de la Comunitat de Madrid (acumula el 35,6% de la despesa), Catalunya (23,6%) i País Basc (11,2%).

Gràfic 4. Distribució regional (respecte al total nacional) del percentatge d'empreses innovadores i del percentatge de despesa en innovació. Any 2018

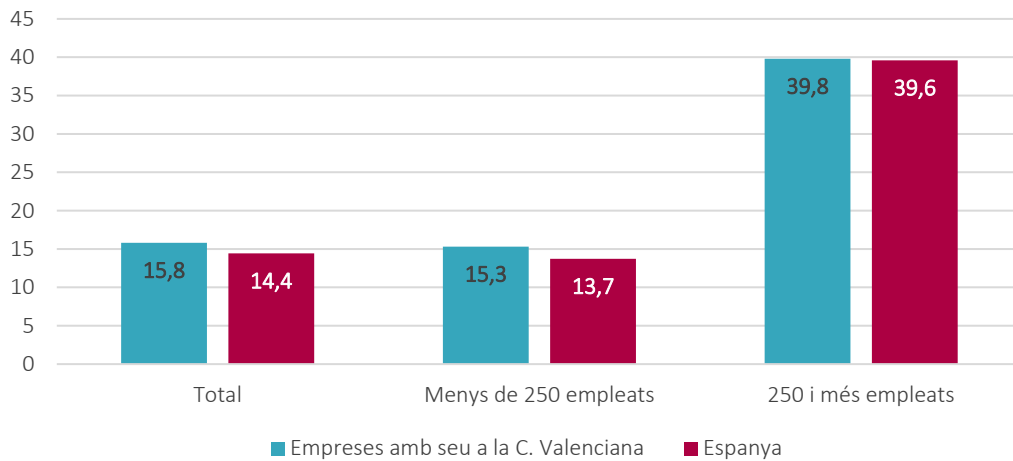
Font: Anàlisis de la economia valenciana y del sistema valenciano de innovación. Ernest Reig (IVIE i Universitat de València), Carlos Albert (IVIE i Universitat de València), Silvia Mollá (IVIE), Irene Zaera (IVIE)

4. LA DESPESA EN INNOVACIÓ SEGONS LA GRANDÀRIA DE LES EMPRESES

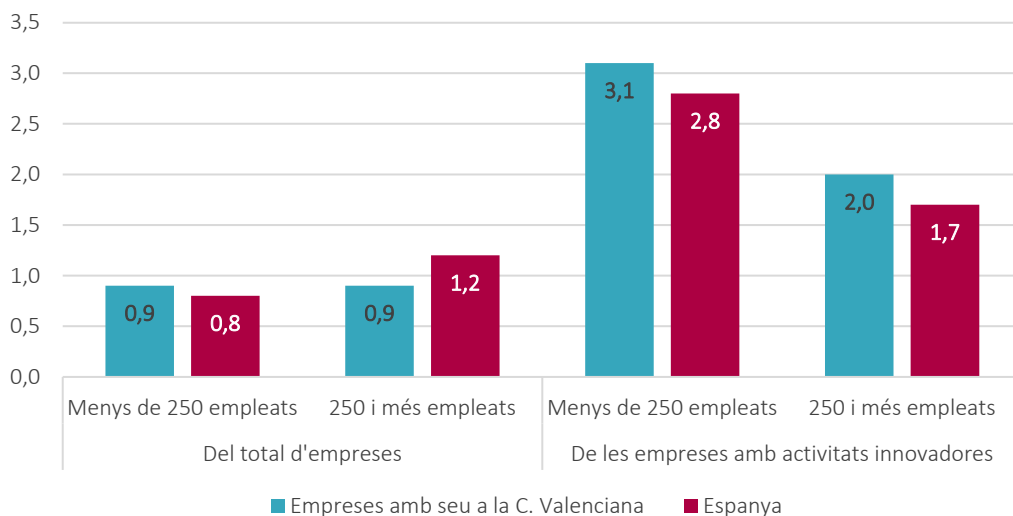
La innovació es troba més estesa en les grans empreses que en les pimes. El gràfic 5 mostra la dificultat de les empreses xicotetes i mitjanes per a realitzar activitat innovadora. En 2018 el 15,3% del total d'empreses valencianes de menys de 250 treballadors havia realitzat algun tipus d'innovació, mentre que aquest percentatge pujava al 39,8% en el cas de les grans empreses. La comparació amb les dades acumulades d'Espanya indica que, entre les pimes, les valencianes realitzen més innovació (1,6 punts percentuals per damunt de la mitjana espanyola), i que el percentatge d'empreses grans que realitza despesa en activitats innovadores és similar a la mitjana nacional.

Gràfic 5. Percentatge d'empreses amb despesa en activitats innovadores i intensitat innovadora segons grandària d'empresa.⁴ Comunitat Valenciana i Espanya. Any 2018

a) Percentatge d'empreses que realitzen despesa en activitats innovadores

b) Intensitat innovadora (1)

(1) L'indicador d'intensitat innovadora s'obté com la ràtio entre la despesa en innovació i la xifra de negocis de l'empresa (%).

Font: Anàlisis de la economia valenciana y del sistema valenciano de innovación. Ernest Reig (IVIE i Universitat de València), Carlos Albert (IVIE i Universitat de València), Silvia Mollá (IVIE), Irene Zaera (IVIE). INE (Enquesta d'Innovació en les Empreses 2018), Portal Estadístic de la Generalitat Valenciana

No obstant això, a pesar que la innovació està més estesa en les grans empreses, l'ús d'aquesta innovació és més intensa en les pimes, tant a la Comunitat Valenciana com a Espanya. La intensitat d'innovació de les pimes valencianes és superior (amb una despesa

⁴ Segons la recomanació de la Comissió, de 6 de maig de 2003, sobre la definició de microempreses, petites i mitjanes empreses, DOUE núm. 124, de 20 de maig de 2003, pàgines 36 a 41.

equivalent al 3,1% de la xifra de negocis) a la de les grans empreses (2,0%). El mateix succeeix a Espanya, l'impacte de les innovacions en les pimes presenta major intensitat que en les grans empreses (2,8% en les pimes i 1,7% en les grans empreses).

5. ELS REPTES DE LA I+D+I A LA COMUNITAT VALENCIANA

D'acord amb l'IVIE⁵ els reptes de la I+D+I en la CV són:

1. Les polítiques autonòmiques públiques de suport a la ciència (I+D) es dissenyen i executen fonamentalment des de la Conselleria d'Innovació, Ciència, Universitats i Societat Digital, mentre que les d'innovació (I) depenen de la Conselleria d'Economia Sostenible, Sectors Productius, Comerç i Treball. Aquesta separació institucional contribueix inevitablement a mantindre la bretxa entre la I+D i la innovació empresarial (executada per les empreses i impulsada pels instituts tecnològics de la xarxa REDIT i pels programes de l'IVACE).
2. En 2018 s'aprovava la nova estratègia de política industrial de la CV (PEIV), que partia de l'anterior EPI 2020, i que aposta per recuperar el protagonisme de la indústria manufacturera com a motor del creixement regional i #revitalitzar les polítiques enfocades a potenciar clústers per a millorar-ne la competitivitat.

Els reptes estratègics per a la política industrial s'articulen entorn dels clústers en els quals es promou la innovació oberta: la reforma i adaptació de la formació professional; l'atracció de talent; la diversificació interindustrial i interclústers; la innovació disruptiva i la dinamització; els plans sectorials, o el suport al subsector maquinària com a sector tractor de la innovació. Addicionalment, es fomenta el suport a les empreses tractores de la innovació en pimes; les millores de l'energia en la indústria; la compra pública innovadora; la indústria 4.0, i la transferència de les universitats i els instituts tecnològics (IT) a les empreses.

3. Les lliçons de l'experiència i les polítiques per a l'impuls de la I+D+I a la CV porten l'IVIE a concloure que s'ha de **recordar que el paper de l'empresa com a anella imprescindible en la cadena ciència → tecnologia → innovació → creixement i millora de l'ocupació i de la renda per capita (transferència del coneixement) no està prou reconegut en els plans d'I+D +I. En definitiva, donar suport al binomi ciència-empresa significa enfortir i millorar el creixement a mitjà i llarg termini d'un país, que és el principal determinant del benestar de les societats. Si l'empresa aspira a influir més en l'orientació de la innovació, haurà d'implicar-se més no sols en l'execució sinó també en el finançament dels projectes.**

⁵ *¿Cómo impulsar la I+D+i en la Comunitat Valenciana?*, Javier Quesada (IVIE i Universitat de València), Matilde Mas (IVIE i Universitat de València) i Consuelo Mínguez (IVIE).

6. EL PAPER DELS CENTRES TECNOLÒGICS COM A PART FONAMENTAL EN LA IMPLEMENTACIÓ DE LA I+D EN LES EMPRESES

Els centres tecnològics són organismes d'investigació privats sense ànim de lucre que disposen dels recursos materials i humans propis necessaris per a la realització d'activitats destinades tant a la generació de coneixement tecnològic com a facilitar-ne l'explotació, ja siga per empreses existents o per mitjà de la generació de noves iniciatives empresarials, i l'èxit de les quals es mesura en funció de la millora competitiva de les empreses i de la seua contribució al desenvolupament econòmic del seu entorn.

Amb formes jurídiques diverses, els centres tecnològics actuen com a socis estratègics de les empreses. Constitueixen un enllaç àgil i eficaç de suport a la I+D+i dirigit específicament al sector productiu, especialment a les pimes, encara que també col·laboren amb les administracions públiques en l'acompliment d'activitats relacionades amb la innovació tecnològica.

El valor afegit dels centres tecnològics entre la resta dels agents que realitzen I+D+I és la investigació aplicada, és a dir, orientada a empreses i indústria.

Entre els principals serveis que ofereixen, destaquen la investigació i el desenvolupament tecnològic, l'assessorament per a la innovació, serveis tecnològics com ara homologacions i certificacions i la difusió tecnològica.

De la mateixa manera, estan fortament involucrats amb l'entorn empresarial:

- Actuant com a assessor i agent instrumental al servei de la política tecnològica de les administracions públiques.
- Impulsant accions conjuntes i intercanviant coneixements i experiències, de manera que aquesta activitat redunde en benefici del teixit productiu del país.
- Cooperant activament en l'enfortiment, eficàcia i coordinació del sistema espanyol i europeu de ciència, tecnologia i empresa.

Com ja indicàvem en l'informe d'auditoria de compliment en matèria de subvencions de l'IVACE de l'exercici 2021, les dues línies de subvencions a centres tecnològics (CT_N i CT_C) financen l'activitat no econòmica⁶ dels centres tecnològics.

⁶ S'entén per activitat no econòmica el que s'ha establert per la Comissió Europea en el seu Marc sobre ajudes estatals d'investigació i desenvolupament i innovació (2014/C 198/01):

- a) les activitats primàries dels organismes d'investigació i infraestructures d'investigació, en particular:
- l'educació per a aconseguir més i millor personal qualificat,
 - I+D independent per a millorar els coneixements i la comprensió quan l'organisme d'investigació o la infraestructura d'investigació emprenga una col·laboració efectiva,

La innovació tecnològica requereix una massa crítica alta en recursos financers, humans i materials a la qual moltes empreses individualment no poden accedir. A la Comunitat Valenciana, atesa l'estructura del seu teixit industrial format majoritàriament per pimes, els centres tecnològics cobreixen amb èxit aquesta necessitat.

Un estudi sobre l'impacte directe dels centres tecnològics en les empreses realitzat per la Federació Espanyola de Centres Tecnològics (FEDIT), a través d'una col·laboració amb la Universitat Carlos III, conclou que els centres tecnològics, entre l'any 2001 i 2007, van generar un increment de 2.664 milions d'euros en la xifra de negocis de les empreses amb les quals han treballat, un augment de 583 milions d'euros en les exportacions, i increments de l'ocupació en 14.545 treballadors.

En el cas de la Comunitat Valenciana, la subvenció nominativa CT_N i la CT_C (vegeu el quadre 1 de les línies seleccionades), s'han concedit a tota la xarxa d'instituts tecnològics de la Comunitat Valenciana (REDIT), formada per onze centres tecnològics.

Quadre 2. Centres tecnològics de la Comunitat Valenciana

Acrònim	Denominació
AICE	Associació d'Investigació de les Indústries Ceràmiques
AIDIMME	Institut Tecnològic Metal·lomecànic, Moble Fusta, Embalatge i Afins
AIJU	Institut Tecnològic del Joguet
AIMPLAS	Associació d'Investigació de Materials Plàstics i Connexos
AINIA	Associació de la Investigació de la Indústria Alimentària
AITEX	Associació d'Investigació de la Indústria Tèxtil
IBV	Institut Tecnològic de Biomecànica
INESCOP	Institut Tecnològic del Calçat
ITE	Institut Tecnològic de l'Energia
ITENE	Institut Tecnològic de l'Embalatge, Transport i Logística
ITI	Institut Tecnològic d'Informàtica

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació facilitada per l'IVACE

-
- àmplia difusió de resultats de les investigacions de forma no discriminatòria i no exclusiva, per exemple, per mitjà de l'ensenyament, bases de dades d'accés obert, publicacions obertes o programes informàtics oberts;
- b) les activitats de transferència de coneixements.

7. CLASSIFICACIÓ I CATEGORIZACIÓ DE LES ÀREES INDUSTRIALS DE LA COMUNITAT VALENCIANA

El 5 de juny de 2018 es va aprovar la Llei 14/2018, de gestió, modernització i promoció de les àrees industrials de la Comunitat Valenciana. Un dels seus aspectes més importants és el que fa referència a la classificació i mapa de les àrees industrials.

El Decret del Consell 258/2019, de 13 de desembre, estableix que el procediment per a la classificació de totes les àrees industrials de la Comunitat Valenciana s'iniciarà anualment per resolució de la persona titular de la conselleria competent en matèria d'indústria, en la qual s'indicarà expressament l'òrgan o entitat competent al qual s'encomana la instrucció i elaboració d'una proposta de classificació.

Igualment, el decret esmentat estableix l'assistència i deure de col·laboració per part d'altres òrgans directius i entitats, entre els quals es troben els ajuntaments de la Comunitat Valenciana, que, en tot cas, han de remetre a l'òrgan instructor tota la informació a la seua disposició que els siga requerida.

Per mitjà de resolució del conseller d'Economia Sostenible, Sectors Productius, Comerç i Treball de data 11 de febrer de 2020 es va iniciar el procediment per a la classificació de totes les àrees industrials situades dins de l'àmbit territorial de la Comunitat i es va encomanar la instrucció i elaboració d'una proposta de classificació a l'IVACE.

En atenció al que es disposa en el Decret 258/2019, les categories de les àrees industrials a la Comunitat Valenciana, atenent les seues dotacions i els serveis que ofereixen, són les següents:

- Àrea industrial bàsica
- Àrea industrial consolidada
- Àrea industrial avançada

Totes les àrees industrials de la Comunitat Valenciana d'ofici s'inclouen almenys com a **àrees industrials bàsiques**, i estan referides a cada un dels àmbits territorials de sòl urbà de cada municipi que, sense solució de continuïtat, estiga qualificat d'ús industrial dominant segons el planejament urbanístic posat a la disposició de la Generalitat.

L'**àrea industrial consolidada** és aquella que, entre altres requisits, disposa de totes i cada una de les dotacions descrites en els punts 1 a 4 següents i, a més, disposa almenys de tres o més de les dotacions addicionals descrites en els punts 5 a 12 següents:

1. Instal·lacions per a la lluita contra incendis, amb un nombre suficient de boques d'aigua distribuïdes adequadament per l'àrea.
2. Accessos, vials i rotondes àmplies amb una amplària suficient per al trànsit de camions.

3. Disponibilitat de subministrament elèctric en baixa i en alta tensió igual o superior a 20 kV.
4. Pla de mobilitat implantat.
5. Sanejament mitjançant una xarxa separada d'aigües pluvials i aigües residuals.
6. Xarxes de telecomunicacions de banda ampla.
7. Disponibilitat de subministrament de gas natural canalitzat.
8. Directori actualitzat de les empreses i serveis, així com senyalització i identificació dels carrers i eixides de l'àrea.
9. Sistema de recollida selectiva i gestió de residus.
10. Sistema propi de vigilància i seguretat de l'àrea.
11. Pla de seguretat i emergència per a l'àrea industrial implantat.
12. Establiment de restauració.

L'àrea **industrial avançada** és aquella que, entre altres requisits, disposa almenys de huit de les dotacions o serveis restants per a ser considerada àrea industrial consolidada i disposa de nou de les dènou dotacions o serveis següents:

1. Zones, públiques o privades, reservades i senyalitzades adequadament per a l'aparcament de camions.
2. Zones habilitades fora dels vials per a l'aparcament d'altres vehicles.
3. Zones verdes i d'equip mantingudes adequadament, que tinguen una superfície que supere almenys en cinc punts percentuals el mínim exigít per la normativa urbanística i incloguen zones d'ombra i mobiliari urbà.
4. Servei de transport públic per a accedir a l'àrea.
5. Rutes per als vianants i carrils bici dins de l'àrea que fomenten el desplaçament intern sense vehicles de motor.
6. Accessos, vials i zones d'estacionament, públiques o privades, condicionades per al trànsit de megacamions.
7. Sistema de control del tipus i quantitat de residus generats, amb assessorament a les empreses sobre el tractament adequat.
8. Sistema de recollida d'aigües pluvials o d'aprofitament d'aigües grises, per a utilitzar-les per al reg, neteja o altres usos permesos.

9. Enllumenat públic dotat de mesures d'eficiència energètica.
10. Estació de servei.
11. Instal·lacions per a la prestació de serveis de recàrrega energètica de vehicles.
12. Centre polivalent que compte amb espais per a reunions, formació i serveis d'oficina o addicionals.
13. Servei de correus o paqueteria.
14. Oficines bancàries.
15. Instal·lacions, públiques o privades, per a la pràctica esportiva.
16. Escola o centre d'educació infantil de primer cicle (zero a tres anys) o ludoteca infantil, pública o privada.
17. Hotel o servei d'allotjament similar.
18. Servei de salut o assistència sanitària.
19. Servei de prevenció de riscos laborals mancomunat.

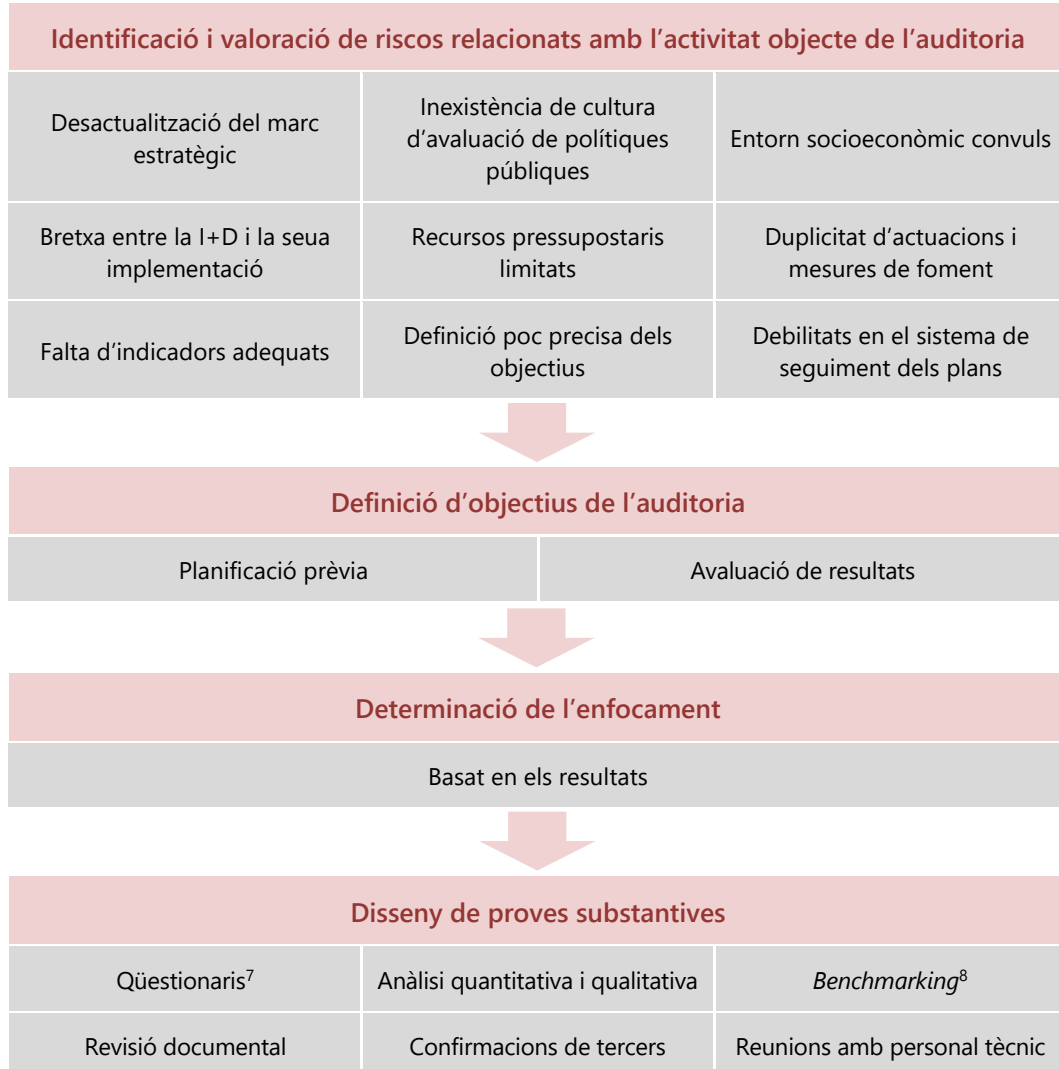

APÈNDIX 2

Enfocament metodològic

S'indica a continuació esquemàticament l'enfocament metodològic aplicat d'acord amb la GPF-OCEX 3000 del *Manual de fiscalització* de la Sindicatura de Comptes, "Norma per a l'auditoria operativa":

⁷ Dissenyats per la Sindicatura i remesos a les empreses beneficiàries de les ajudes.

⁸ El *benchmarking* consisteix a prendre, "emular" o *to benchmark* aquells productes, serveis i processos de treball que pertanguen a organitzacions que evidencien les bones pràctiques sobre l'àrea d'interés, amb el propòsit de transferir el coneixement de les bones pràctiques i la seua aplicació.

APÈNDIX 3

Observacions

OBJECTIU 1: L'ACTIVITAT DE L'IVACE RELACIONADA AMB LA CONCESSIÓ DE SUBVENCIONS, ESTÀ PLASMADA PRÈVIAMENT I ADEQUADAMENT EN INSTRUMENTS DE PLANIFICACIÓ?

L'article 3 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic, fixa, com un dels principis que ha de respectar en la seua actuació qualsevol administració pública, el de la planificació i direcció per objectius i el control de la gestió i avaluació dels resultats de les polítiques públiques.

Per al compliment d'aquest principi, és necessari que qualsevol actuació pública comprenga tres fases: la planificació prèvia, l'execució i l'avaluació posterior. Aquesta avaluació permetrà als gestors corregir aquelles accions que no hagen resultat adequades des del punt de vista de l'economia, l'eficàcia i l'eficiència.

L'article 8 de l'LGS⁹ estableix l'obligatorietat de l'existència d'un PES, que ha de concretar els objectius i efectes que es pretenen amb la seua aplicació, supeditant-se en tot cas al compliment dels objectius pressupostaris i estratègics previstos en altres nivells de planificació.

L'article 28 de la Llei 1/2015, de 6 de febrer, d'Hisenda Pública, del Sector Públic Instrumental i de Subvencions de la Comunitat Valenciana (d'ara en avant, Llei 1/2015), estableix l'obligatorietat de desenvolupar programes pluriennals on s'han de recollir els objectius que ha d'aconseguir cada conselleria.

L'IVACE, en virtut de l'article 4 del Decret 175/2020, de 30 d'octubre, del Consell, d'aprovació del Reglament Orgànic i Funcional de la Conselleria d'Economia Sostenible, Sectors Productius, Comerç i Treball (CESSPCT), està enquadrat en aquesta conselleria i presidit per la persona titular de la CESSPCT, a qui correspon la direcció estratègica, l'avaluació i el control de l'activitat de l'IVACE i sota la dependència directa de la qual se situa la Direcció General de l'IVACE.

El compromís de la CESSPCT és apostar per un model social, econòmic i productiu, fonamentat en el coneixement, la innovació, la digitalització i la internacionalització i articulat sobre el principi de sostenibilitat, tant ambiental com productiva i social.¹⁰

Durant el període objecte d'aquesta auditoria (2019-2022), la concessió de subvencions es va planificar sobre la base d'aquest objectiu general i més concretament a través de:

- els plans estratègics de subvencions 2019-2021 i 2022-2024, tal com preveu l'article 8 de l'LGS,
- els pressupostos de la Conselleria d'aquests anys i

⁹ Llei 38/2003, de 17 de novembre, General de Subvencions.

¹⁰ Objectiu general del PES 2019-2021.

- el Pla Sectorial RIS3_CV 2014-2020, sobre el qual s'han planificat i orientat les actuacions de les línies objecte d'aquesta auditoria.

Els PES, l'elaboració i l'avaluació posterior dels quals corresponen a la CESSPCT, inclou la planificació de les subvencions a concedir per l'IVACE. Tant en el període 2019-2021 com el de 2022-2024, defineixen huit objectius, quatre dels quals estan assignats parcialment a l'IVACE, com a entitat instrumental adscrita a la CESSPCT.

Subobjectiu 1.1: Les bases reguladores i convocatòries de les ajudes identifiquen de manera clara el marc estratègic del qual es deriven les actuacions de foment?

El marc estratègic de les ajudes analitzades, entenent aquest terme com tots aquells documents i instruments de planificació de la política pública en què s'emmarquen les actuacions de foment i que tenen un abast superior als PES previstos en l'LGS, està parcialment recollit en les bases i convocatòries del període fiscalitzat.

Les quatre línies incloses en l'abast de la nostra fiscalització responen a dos dels huit objectius estratègics previstos en els PES.

Quadre 3. Objectius estratègics en què s'enquaden les línies fiscalitzades

Línia	Pla Estratègic Subvencions 2019-2021	Pla Estratègic Subvencions 2022-2024
Subvenció nominativa per a donar suport a l'activitat dels centres tecnològics de la Comunitat Valenciana (CT_N)	Objectiu 5: Incrementar la capacitat d'investigació, desenvolupament i innovació a la Comunitat Valenciana	Objectiu 5: Fomentar la innovació, la digitalització i I+D+I+T
Subvenció dirigida a centres tecnològics de la Comunitat Valenciana per a projectes en cooperació amb empreses (CT_C)		
Subvenció a empreses per a projectes d'innovació de pime (E_I+D)		
Subvenció per a millores d'infraestructures en parcs empresarials (PE)	Objectiu 4: Millorar les condicions del teixit productiu i el seu entorn per a un desenvolupament sostenible	Objectiu 4: Reindustrialitzar els sectors tradicionals i impulsar els sectors i activitats emergents i l'economia circular

Font: PES 2019-2021 i 2022-2024 de la CESSPCT

Ajudes per a la investigació i innovació (línies CT_N, CT_C i E_I+D)

Per a aquestes tres línies, hem observat que els objectius perseguits amb les actuacions de foment, i que es desprenen de les seues bases reguladores, estan enquadrats en un marc estratègic precís, que és l'estratègia d'especialització intel·ligent en investigació i innovació (en anglés *research and innovation smart specialisation strategy*, RIS3).

Aquest concepte d'especialització intel·ligent emergeix com a element clau per a situar polítiques d'innovació. La seua existència és condició prèvia per a accedir a fons europeus: cada estat membre i cada regió europea ha de disposar d'una estratègia d'especialització ben desenvolupada abans de poder rebre recursos europeus per a les seues mesures de promoció de la innovació.

En el cas d'Espanya, l'Administració general de l'Estat ha complit aquest requeriment a través de l'Estratègia Espanyola de Ciència i Tecnologia i de la Innovació (ECTI) 2013-2020, que es considera el document d'especialització intel·ligent a escala estatal.

A la Comunitat Valenciana, la Generalitat i els agents econòmics i socials han treballat conjuntament per a desenvolupar el document RIS3 regional propi, la RIS3-CV.¹¹

Les actuacions resultants de l'estratègia valenciana (RIS3-CV) s'emmarquen en Horitzó 2020,¹² programa de la Unió Europea que aborda per al període 2014-2020 el repte de complir els objectius definits per l'estratègia Europa 2020.

El RIS3-CV pretén fer front a les debilitats estructurals de la Comunitat Valenciana per mitjà d'un creixement intel·ligent (basat en el coneixement i la innovació), sostenible (promovent una economia eficient en l'ús de recursos i respectuosa des del punt de vista mediambiental) i integrador (que fomenta la cohesió econòmica, social i territorial).

¹¹ La RIS3-CV va ser aprovada pel Consell, a través de la seua Comissió Delegada per a la Ciència, la Tecnologia i la Innovació, el 26 de desembre de 2016, i validada per la Comissió Europea el 27 de febrer de 2017.

¹² Reglament (UE) 1291/2013, del Parlament Europeu i del Consell, d'11 de desembre de 2013, pel qual s'estableix Horitzó 2020, Programa Marc d'Investigació i Innovació (2014-2020) i pel qual es deroga la Decisió 1982/2006/CE.

Quadre 4. Coherència dels objectius que persegueixen les ajudes per a investigació i innovació amb els objectius del marc estratègic

Pilars d'Horitzó 2020 (Europa)	Objectius d'ECTI 2013-2020 (Espanya)	Eixos de desenvolupament i objectius generals de RIS3-CV (2014-2020)	Objectiu estratègic PES 2019-2021	Objectius de les ajudes fiscalitzades
I Ciència excel·lent II Lideratge industrial III Reptes socials	I Reconeixement i promoció del talent i la seua ocupabilitat II Foment de la investigació científica i tècnica d'excel·lència III Potenciar el lideratge empresarial I+D+I IV Investigació orientada als reptes de la societat	1. Qualitat de vida 2. Producte innovador 3. Processos avançats de fabricació	Objectiu 5: Incrementar la capacitat d'investigació, desenvolupament i innovació a la Comunitat Valenciana	IITT_N: Potenciar el desenvolupament I+D empresarial, difondre els resultats i impulsar la transferència de coneixement a les empreses de la CV IITT_C: Reforçar la investigació, el desenvolupament tecnològic i la innovació i la seua prioritat d'inversió amb l'objectiu de fomentar la inversió empresarial en I+D+I a través d'una especialització intel·ligent i per mitjà del suport a la investigació tecnològica i aplicada E_I+D: Creació de noves empreses i vivers d'empreses, en particular millorant l'accés al finançament i a serveis de suport avançats. Promoure la innovació de la pime i la cooperació per a la innovació en tots els àmbits

Font: Horitzó 2020, EECTI (2013-2020), RIS3-CV i PES (2019-2021) i bases reguladores de les ajudes

Els objectius generals de les tres línies seleccionades vinculades a l'objectiu cinc del PES, CT_N, CT_C i E_I+D són coherents en el context de l'estratègia RIS3 CV. No obstant això, aquestes línies no han sigut actualitzades amb les novetats tan importants que s'han emfatitzat en les polítiques europees 2021-2027, ja que el seu trasllat a l'àmbit de la Comunitat Valenciana en la nova S3-CV va ser aprovat pel Consell al desembre de 2022, quasi dos anys després de la seua aprovació a Europa.

La nova S3-CV implanta una visió més integrada formada per iniciatives amb un enfocament més ampli, no sols referides a la I+D+I, sinó també altres accions que permeten transformacions més globals, fonamentalment en l'àmbit digital, energètic i industrial, amb una perspectiva que afavorisca el desenvolupament sostenible a la Comunitat Valenciana.

L'S3-CV es focalitza en quatre entorns d'especialització: una economia circular baixa en carboni, una economia digital disruptiva, una Comunitat Valenciana innovadora pel seu origen i destinació i la innovació per a les persones. Quant als objectius estratègics de l'S3 i com a novetat respecte a l'anterior RIS3-CV, s'incideix en la formació i requalificació per a l'especialització intel·ligent, la internacionalització i l'impuls de la governança.

Ajudes per als parcs empresarials (PE)

Respecte a la línia de subvenció de PE, les ajudes convocades pretenen millorar les infraestructures dels parcs empresarials, però **la normativa reguladora d'aquestes ajudes no esmenta expressament quin és el document de planificació estratègica** en què s'emmarca aquesta actuació o instrument de política pública.

Les **bases reguladores** de les actuacions de foment de la línia PE,¹³ que recullen el programa per a millores de les infraestructures de parcs empresarials, sí que recullen alguns documents en que es pretén entroncar el sentit de la convocatòria:

- Comunicació de la Comissió Europea titulada "Per un renaixement industrial europeu"¹⁴
- Estratègia Europa 2020¹⁵
- Unió per a la Innovació¹⁶
- Agenda Digital¹⁷
- Noves Capacitats per a Noves Ocupacions¹⁸
- Document d'Elx, aprovat pel Ple del Consell el 15 d'abril de 2016¹⁹

No obstant això, les **convocatòries** dels exercicis inclosos en l'horitzó temporal objecte d'aquesta auditoria (2019-2022) no es vinculen a cap dels documents anteriors ni tampoc esmenten un marc estratègic més actual.

Coherència amb l'estratègia sobre política industrial

Cap de les bases reguladores de les quatre línies realitza una menció explícita a documents de planificació estratègica de la política industrial (el Pla Estratègic de la Indústria Valenciana –PEIV– 2018-2023 i el seu precedent, l'Estratègia de Política Industrial –EPI– 2020), que estableix com a objectius, entre altres, el suport a les empreses tractores de la innovació en pimes; la digitalització de la indústria ("indústria 4.0"), i la potenciació de la transferència des de les universitats i els instituts tecnològics a les empreses. Aquests objectius són comuns als de les línies CT_N, CT_C i E_I+D.

El PEIV també assenyala que un altre repte estratègic, previst en la Llei de Gestió, Modernització i Promoció de les Àrees Industrials de la Comunitat Valenciana, és el "foment d'àrees industrials (reconeixement i promoció d'enclavaments tecnològics, declaració de municipi estratègic industrial, millora de les dotacions, categorització de les àrees industrials, etc.)". La línia PE, sens dubte, dona resposta parcial a aquest repte estratègic,

¹³ Ordre 22/2016, de 27 d'octubre, de la Conselleria d'Economia Sostenible, Sectors Productius, Comerç i Treball, per la qual s'estableixen les bases reguladores per a la concessió de subvencions en matèria d'industrialització.

¹⁴ [COM(2014) 14 final de 22.1.2014. No publicat en el *DOUE*.]

¹⁵ Comunicació de la Comissió: "Europa 2020 - Una estratègia per a un creixement intel·ligent, sostenible i integrador". COM(2010) 2020 de 3 de març de 2010.

¹⁶ [COM(2010) 2020 final de 03.03.2010], en referència a la iniciativa emblemàtica primera d'"Europa 2020".

¹⁷ Agenda Digital per a Espanya. Publicada al febrer de 2013.

¹⁸ [COM(2008) 868 final de 16.12.2008. No publicat en el *DOUE*.]

¹⁹ *Document de bases i elements orientadors per a la transformació del model econòmic de la Comunitat Valenciana.*

però resulta sorprenent que no s'haja fet constar així en les convocatòries d'aquestes ajudes realitzades entre 2019 i 2022.

Subobjectiu 1.2: El Pla Estratègic de Subvencions estableix un conjunt d'indicadors adequats que permeta avaluar els resultats obtinguts amb les ajudes concedides?

Per a avaluar l'eficàcia, l'eficiència i l'impacte de les ajudes és imprescindible definir un sistema d'indicadors, entés com una sèrie de valors numèrics vinculats a les diferents actuacions subvencionades que permeta mesurar l'execució i els objectius aconseguits, conèixer els recursos econòmics utilitzats, i per mitjà de la combinació dels dos, establir una relació cost-benefici.

Per a mesurar l'execució i l'assoliment d'aquests objectius s'han d'establir dos tipus d'indicadors: els que mesuren la realització d'una actuació (indicadors de productivitat o d'execució) i els que mesuren els assoliments aconseguits (indicadors de resultats o impacte).

Cada programa d'ajudes ha d'establir un sistema d'indicadors d'acord amb les seues característiques. L'anàlisi d'aquest sistema d'indicadors ha d'aconseguir tres aspectes diferents: la definició dels indicadors, la situació de partida i els resultats esperats.

L'article 12 de l'RGS assenyala que el PES ha de contindre el règim de seguiment i avaluació contínua aplicable a les diferents línies de subvencions que s'establisquen. A aquest efecte, s'ha de determinar per a cada línia de subvenció un conjunt d'indicadors relacionats amb els objectius del pla que, recollits periòdicament pels responsables del seu seguiment, permeten conèixer l'estat de la situació i els progressos aconseguits en el compliment dels respectius objectius.

Per a cada una de les línies assenyalades, analitzem a continuació els indicadors i les seues previsions de resultats.

Quadre 5. Indicadors i previsions de resultats de la subvenció nominativa per a donar suport a l'activitat dels centres tecnològics de la Comunitat Valenciana (CT_N)

Tipus indicador ²⁰	Indicador	Previsions de resultat ²¹					
		2019	2020	2021	2022	2023	2024
Execució	Nombre de línies d'I+D	--	--	--	50	55	60
Impacte	Nombre d'empreses impactades CV	--	--	--	3.500	3.850	4.200
Impacte	Activitat amb empreses de la Comunitat Valenciana (en milers d'euros)	--	--	--	20.000	22.000	24.000

Font: PES 2019-2021 i 2022-2024

Les debilitats més rellevants que, en la nostra opinió, presenten aquests indicadors són:

- Nombre de línies d'I+D : la definició de l'indicador és imprecisa, perquè pot donar-se a entendre que es mesura el nombre de projectes subvencionats.
- Nombre d'empreses impactades CV: la definició de l'indicador és imprecisa, perquè pot referir-se a empreses associades o empreses clients.
- Activitat amb empreses de la Comunitat Valenciana: la definició de l'indicador és imprecisa i pot referir-se a diverses magnituds econòmiques (per exemple, cost total dels projectes subvencionats o volum de negoci induït).

²⁰ Els PES distingeixen entre indicadors d'execució i indicadors d'impacte.

²¹ No detallem els indicadors per al període 2019-2021 perquè el PES 2022-2024 és el primer pla que defineix indicadors per a aquestes ajudes.

Quadre 6. Indicadors i previsions de resultats de la subvenció dirigida a centres tecnològics de la Comunitat Valenciana, per a projectes en cooperació amb empreses (CT_C)

Tipus indicador	Indicador	Previsions de resultat ²²					
		2019	2020	2021	2022	2023	2024
Execució	Nombre d'empreses que cooperen amb CT	700	720	585	--	--	--
Execució	Nombre de projectes I+D finançats	--	--	--	80	80	80
Impacte	Nombre de nous investigadors en entitats ajudades	20	20	16	--	--	--
Impacte	Nombre d'investigadors/any participant en projectes cofinançats	300	300	245	250	250	250

Font: PES 2019-2021 i 2022-2024

Les debilitats que, en la nostra opinió, presenten aquests indicadors són:

- Nombre d'empreses que cooperen amb CT: considerem que aquest indicador té capacitat per a mesurar relativament bé l'èxit o fracàs de la línia; no obstant això, l'últim PES (període 2022-2024) no l'inclou.
- Les previsions de resultat denoten una falta d'ambició respecte als assoliments que s'espera obtindre a conseqüència de l'actuació, ja que es mantenen o disminueixen al llarg dels anys. A més, els falta coherència respecte a la realitat observada (vegeu quadre 14 en subobjectiu 2.2).
- Un indicador que considerem que podria haver tingut cabuda en els PES és el nombre de nous llocs de treball creats en empreses ajudades, indicador de productivitat previst en el Programa Operatiu FEDER 2014-2020.

²² L'únic indicador que figura en els PES 2019-2021 i 2022-2024 és el de nombre d'investigadors/any que participen en projectes cofinançats.

Quadre 7. Indicadors i previsions de resultats de la subvenció a empreses per a projectes d'innovació de pime (E_I+D)

Tipus indicador	Indicador	Previsions de resultat					
		2019	2020	2021	2022	2023	2024
Execució	Nombre d'empreses que reben ajudes	600	600	600	600	625	650
Execució	Nombre de noves empreses que reben ajudes	180	150	120	200	180	160
Impacte	Inversió privada induïda dels projectes que reben ajudes (milions d'euros)	28	28	28	30	32	34
Impacte	Import d'execució pressupostària en concessió (milions d'euros)	--	--	--	18	19	20

Font: PES 2019-2021 i 2022-2024

Les debilitats que, en la nostra opinió, presenten aquests indicadors són:

- La convocatòria d'aquesta subvenció inclou quatre actuacions diferenciades: INNOVProD-CV, INNOVPro-CV, INNOVAi4.0-CV i INNOVATeiC-CV. Els indicadors i les previsions de resultat són comuns a les quatre actuacions.
- L'indicador d'execució pressupostària en concessió no considerem que siga un indicador d'impacte, perquè no mesura l'èxit o fracàs de l'ajuda, sinó l'import gastat per l'Administració.
- Un indicador que considerem que podria haver tingut cabuda en els PES és el nombre de nous llocs de treball creats en empreses ajudades, indicador de productivitat previst en el Programa Operatiu FEDER 2014-2020.
- No s'ha planificat l'indicador que, en la nostra opinió, és fonamental per a avaluar el resultat de l'ajuda, que és el que mesura si els productes subvencionats s'han posat en el mercat (vegeu subobjectiu 2.2).

Quadre 8. Indicadors i previsions de resultats del programa per a millores de les infraestructures de parcs empresarials (PE)

Tipus indicador	Indicador	Previsions de resultat					
		2019	2020	2021	2022	2023	2024
Execució	Quantia sol·licitada (milers d'euros)	23.642	--	--	--	--	--
Execució	Quantia concedida (milers d'euros)	22.736	--	--	--	--	--
Impacte	Ajuntaments sol·licitants (nombre)	92	--	--	--	--	--
Impacte	Projectes sol·licitats (nombre)	152	--	--	--	--	--

Font: PES 2019-2021 i 2022-2024

Les debilitats més rellevants que, en la nostra opinió, presenten aquests indicadors són:

- Únicament s'han definit indicadors i previsions de resultats per a l'exercici 2019.
- Els quatre indicadors tenen un caràcter merament administratiu, que no reflecteix cap aspecte relacionat amb els objectius de la línia (vegeu subobjectiu 2.1).

En resum, **els indicadors definits pels PES per a les línies CT_C i E_I+D poden ser adequats per a una avaluació posterior dels resultats obtinguts, però no així amb els de les línies CT_N i PE, perquè considerem que:**

- La definició d'indicadors observada en els PES és clarament deficitària. En la majoria de les ocasions aquests es limiten a mesurar l'execució de l'actuació, no es defineixen indicadors que permeten mesurar la consecució d'objectius. En general, llevat d'algunes excepcions (per exemple, el nombre d'empreses impactades a la Comunitat Valenciana), no considerem que els indicadors d'impacte que defineixen els PES es puguin definir com a tals, ja que no n'hi ha cap que mesure aquest aspecte ni en l'àmbit més general (sobre l'economia, medi ambient, etc.) ni sobre els objectius definits en cada una de les línies (vegeu subobjectiu 2.2).
- La definició d'indicadors és imprecisa i no facilita la comprensió del que es vol mesurar. Seria recomanable incloure informació addicional en els PES, com, per exemple, uns annexos amb fitxes descriptives de cada indicador en les quals figure la denominació, la unitat de mesura, la definició i la descripció de la forma de càlcul.
- El sistema d'indicadors dissenyats no ofereix informació sobre la situació de partida, la qual cosa dificulta la valoració posterior sobre l'èxit o fracàs de les actuacions.
- Per a dotar de major coherència el marc estratègic seria aconsellable unificar els indicadors definits en cada un dels documents estratègics (PES, informes FEDER...).

Subobjectiu 1.3: L'òrgan competent realitza de manera periòdica una avaluació posterior sobre el grau de consecució dels objectius previstos?

L'article 29 de la Llei 1/2015 obliga els responsables dels programes pluriennals en què s'estableixen els objectius a formular un balanç de resultats i un informe de gestió relatiu al compliment dels objectius fixats per a aquell exercici.

D'acord amb l'article 4 del Decret 175/2020, de 30 d'octubre, del Consell, d'aprovació del Reglament Orgànic i Funcional de la CESSPCT, l'avaluació dels objectius de les subvencions gestionades per l'IVACE ha de dur-se a terme per aquesta conselleria (CESSPCT).

L'LGS estableix un sistema de seguiment a través del control i avaluació d'objectius, que ha de permetre que aquelles línies de subvencions que no aconseguisquen el nivell de consecució d'objectius desitjat, o que resulte inadequat al nivell de recursos invertits, puguen ser modificades o substituïdes per altres més eficaces i eficients, o, si és el cas, eliminades.²³

El PES 2022-2024 que elabora la CESSPCT no avalua si s'han complit els objectius definits en el PES anterior (2019-2021) i per tant no contribueix a l'increment dels nivells d'eficiència i eficàcia en la gestió de la despesa pública subvencional. No obstant això, els gestors de les línies CT_N i E_I+D sí que han avaluat els resultats de les línies que han executat; la primera de les quals a través d'uns indicadors definits pels mateixos gestors i la segona a través dels indicadors del pla operatiu FEDER 2014-2020.

El PES 2022-2024 recull el càlcul de la mitjana d'indicadors els resultats dels quals han sigut reportats pels gestors, però no avalua si s'han complit els objectius definits en el PES. En altres paraules, mesura en quin grau l'òrgan concedent (IVACE) ha complit la seua obligació d'informar l'òrgan competent (CESSPCT) sobre els resultats dels indicadors que es van definir, però no es mesura el grau de consecució dels objectius aconseguits amb les ajudes.

Hem sol·licitat tant als gestors de les línies com als departaments de la CESSPCT responsables de l'avaluació qualsevol informe d'avaluació que puga haver-se realitzat en relació amb les subvencions objecte d'aquesta auditoria operativa. Ens han facilitat la documentació següent:

- Els informes d'avaluació del PES 2019-2021 i la del primer any del PES (2022-2024) de cada línia d'actuació (PE, I+D_E, CT_N i CT_C).
- Els informes d'avaluació que han de realitzar-se d'acord amb la normativa europea relacionada amb els fons FEDER, en aquells casos en què la línia ha sigut cofinançada per aquests fons (I+D_E i CT_C).
- Les avaluacions que hagen pogut dur-se a terme per iniciativa dels gestors de cada una de les línies com a última part del marc lògic d'intervenció a què féiem referència en el subobjectiu 1.2.

²³ Exposició de motius de la Llei 38/2003, de 17 de novembre, General de Subvencions.

En relació amb la subvenció nominativa per a donar suport a l'activitat dels centres tecnològics de la Comunitat Valenciana (CT_N)

En 2022 es publiquen per primera vegada els indicadors i els resultats previstos per a aquesta línia de subvenció (vegeu subobjectiu 1.2). Per tant, en la data de redacció d'aquest informe, encara no s'havien presentat resultats reals.

No obstant això, en el cas d'aquesta línia nominativa són els gestors de la línia els que han definit uns indicadors els resultats dels quals s'han calculat per als exercicis 2019 a 2021. Segons els mateixos gestors, es tracta de càlculs interns amb l'objectiu d'estimar l'import de la subvenció anual a concedir a cada un dels centres tecnològics.

En relació amb la subvenció dirigida a centres tecnològics de la Comunitat Valenciana per a projectes en cooperació amb empreses (CT_C)

D'acord amb les fitxes d'avaluació del PES (2019-2021) remeses al Servei de Documentació, Publicacions i Estadística Departamental (Subsecretaria de la CESSPCT) per a l'elaboració de l'informe de la seua avaluació, a data de març de 2023, encara no es disposava de les dades requerides per al càlcul dels indicadors, ja que els projectes aprovats en el marc de les convocatòries 2020 i 2021 estaven encara en execució. En el cas de les convocatòries de 2019, sí que han finalitzat la majoria dels projectes subvencionats, però no se n'havia realitzat la verificació.

En relació amb la subvenció a empreses per a projectes d'innovació de pime (I_I+D)

En aquest cas, els gestors de la subvenció sí que van reportar a la CESSPCT els valors reals resultat dels indicadors previstos en el PES 2019-2021, el detall dels quals s'exposa en el quadre següent:

Quadre 9. Indicadors d'avaluació estimats i realitzats de la línia de subvenció a empreses per a projectes d'innovació de pime (I+D). Període 2019-2021

Indicador	Previsions de resultat				Resultats aconseguits			
	2019	2020	2021	Total	2019	2020	2021	Total
Nombre d'empreses que reben ajudes	600	600	600	1.800	373	964	833	2.170
Nombre de noves empreses que reben ajudes	180	150	120	450	99	336	287	722
Inversió privada induïda dels projectes que reben ajudes (milions d'euros)	28	28	28	84	36	79	72	187

Nota: Valors referits a les quatre actuacions, INNOVAProD-CV, INNOVAPro-CV, INNOVAi4.0-CV i INNOVATEiC-CV.

Font: Informació facilitada per l'IVACE

En la data de fer el nostre treball, l'IVACE també ha informat la CESSPCT sobre els resultats aconseguits en 2022, any ja inclòs en el PES 2022-2024:

Quadre 10. Indicadors d'avaluació estimats i realitzats de la línia de subvenció a empreses per a projectes d'innovació de pime (I+D). Període 2022-2024

Indicador	Previsions de resultat				Resultats aconseguits			
	2022	2023	2024	Total	2022	2023	2024	Total
Nombre d'empreses que reben ajudes	600	625	650	1.875	707	--	--	--
Nombre de noves empreses que reben ajudes	200	180	160	540	181	--	--	--
Inversió privada induïda dels projectes que reben ajudes (milions d'euros)	30	32	34	96	63	--	--	--
Import d'execució pressupostària en concessió (milions d'euros)	18	19	20	57	21	--	--	--

Nota: Valors agregats referits a les quatre actuacions, INNOVAProD-CV, INNOVAPro-CV, INNOVAi4.0-CV i INNOVATEiC-CV.

Font: Informació facilitada per l'IVACE

En el cas d'aquesta línia, també hem consultat els informes enviats a la Direcció General de Fons Europeus (Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic), encarregada de recollir els resultats de les subvencions finançades amb fons estructurals. En concret, hem disposat dels informes d'avaluació corresponents al programa operatiu FEDER 2014-2020 i l'informe sobre el grau d'avanç 2022, que ja correspon al nou programa operatiu FEDER 2022-2027.

En relació amb la subvenció per a millores d'infraestructures en parcs empresarials (PE)

No hem obtingut evidència respecte a l'existència d'informes de seguiment i avaluació de les esmentades línies de subvenció. Encara que en aquest cas és necessari tindre en compte el que ja apuntàvem en el subobjectiu anterior, és a dir, que el PES no defineix indicadors vàlids per a mesurar els resultats.

Subobjectiu 1.4: Els plans i instruments de planificació en què estan englobades les ajudes defineixen el marc lògic d'intervenció?

L'avaluació de les polítiques públiques ha de constituir-se com una eina imprescindible per a la millora de les accions de govern, perquè afavoreix la presa de decisions informada i serveix com a element per a proposar correccions eventuais. Amb l'oportuna transparència, l'avaluació contribueix a una rendició de comptes davant la ciutadania més completa i a disposar de polítiques públiques més eficaces i eficients.

Entre els aspectes tècnics comuns del disseny de les polítiques es troben, entre altres, els components següents:

- Identificació i definició del problema, el propòsit públic al servei del qual està la política, la lògica o teoria que sustenta el disseny, els instruments d'implementació de la política pública i els mecanismes de seguiment i avaluació.
- Mètriques en el seu disseny i implementació que permeten el seguiment i l'avaluació de les polítiques públiques.
- Impactes de la política pública: socials, ambientals, de canvi climàtic, de gènere, territorials, de repte demogràfic, transformació digital, ocupació, econòmics i científics, i qualssevol altres que es prevegen.

La primera fase de l'avaluació d'un programa d'ajudes és establir amb claredat la lògica d'intervenció subjacent, en la qual es descriuen les necessitats i problemes que es proposa abordar, els beneficiaris potencials, les activitats i accions concretes que es duran a terme, l'impacte o canvi esperat i els indicadors que s'utilitzaran per a mesurar el progrés i l'assoliment dels objectius.

Els plans estratègics de subvencions, les bases reguladores i convocatòries de les línies de subvenció ens han de donar prou informació per a contrastar si existeix un adequat marc lògic de la intervenció.

Els plans i instruments de planificació en què estan englobades cada una de les línies d'ajudes seleccionades, juntament amb les seues bases reguladores i convocatòries, contenen els elements bàsics del marc lògic de la intervenció, amb les limitacions següents:

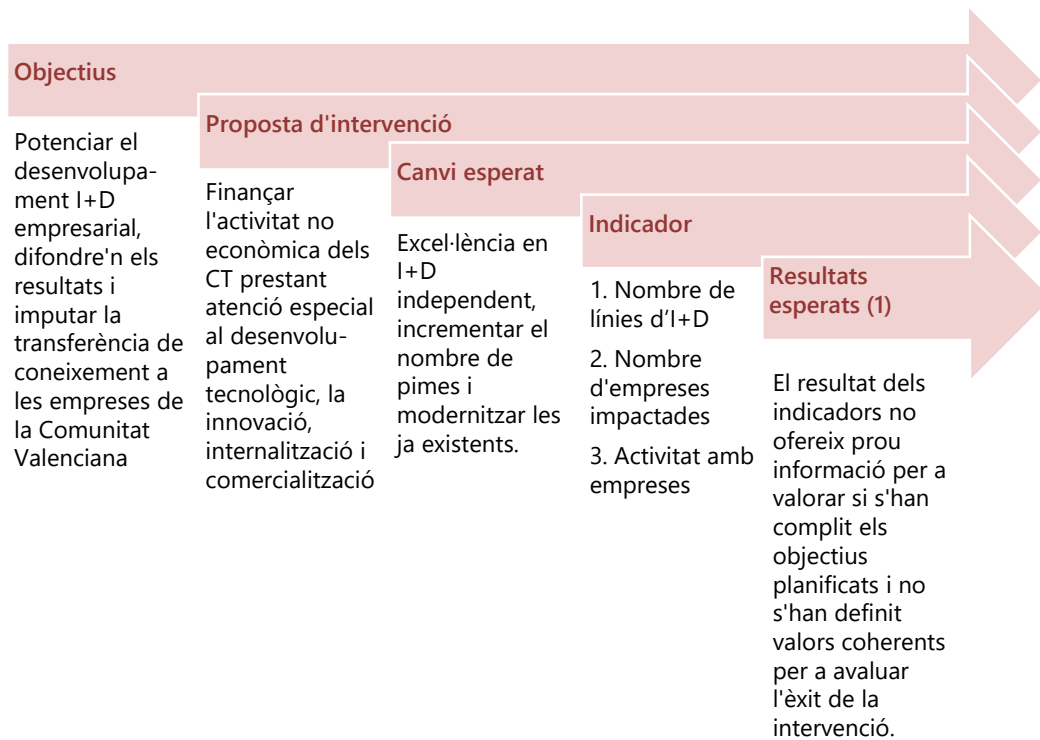
- Els **objectius no són prou concrets**, la qual cosa limita la capacitat de poder mesurar posteriorment l'èxit o fracàs de la intervenció.

- Respecte als indicadors, reiterem el que ja s'ha assenyalat en el subobjectiu 1.2:
 - en general, els indicadors no mesuren l'impacte de la concessió de la subvenció, excepte alguna excepció com el d'empreses associades en el cas dels centres tecnològics (CT_N) –vegeu subobjectiu 2.1– o el de nous productes posats en el mercat (E_I+D) –vegeu subobjectiu 2.3–;
 - els resultats previstos dels indicadors no proporcionen informació sobre l'èxit o fracàs de l'actuació.

A continuació, representem gràficament el marc lògic de les quatre línies fiscalitzades que hem definit a partir de l'anàlisi documental realitzada.

Gràfic 6. Marc lògic de la subvenció nominativa per a donar suport a l'activitat dels centres tecnològics de la Comunitat Valenciana (CT_N)

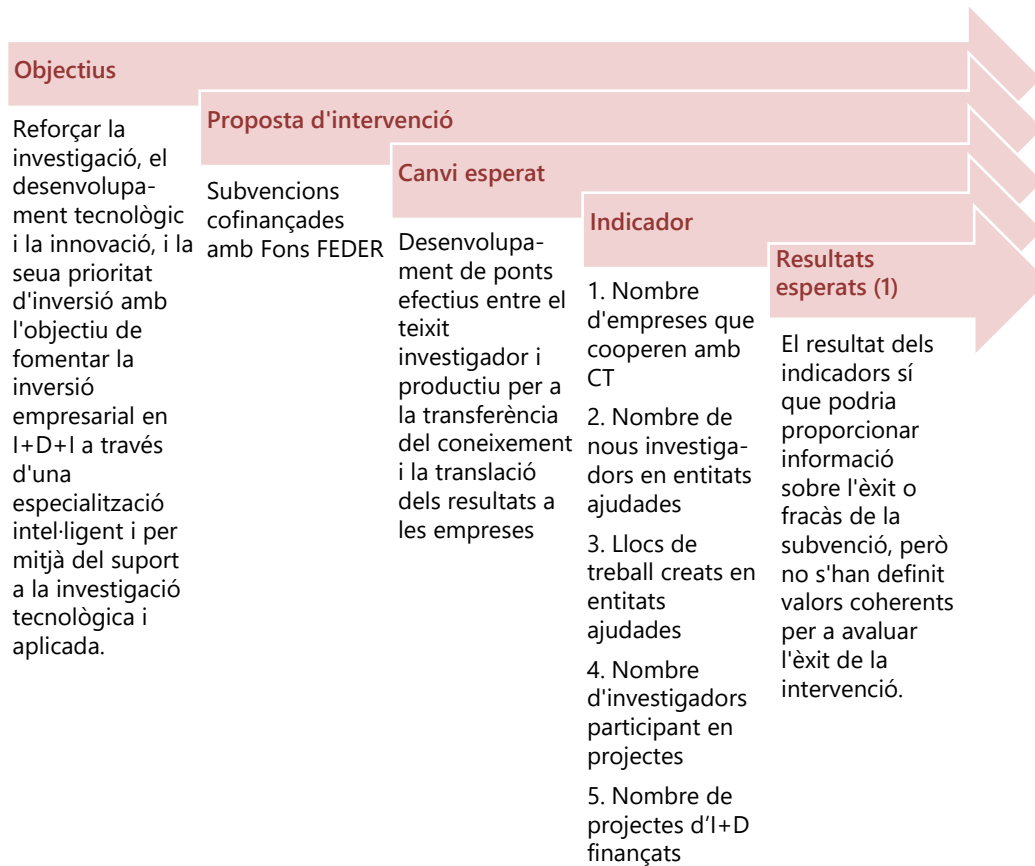
(1) Vegeu subobjectius 1.3 i 2.1.

Font: Elaboració pròpia a partir de les bases reguladores, convocatòries i altres documents del marc estratègic

D'acord amb les convocatòries, l'ajuda per a potenciar l'activitat i la capacitat dels centres tecnològics té per objecte desenvolupar l'excel·lència en matèria d'I+D independent, difondre els resultats de les investigacions realitzades i facilitar i impulsar la transferència de coneixement a les empreses de la Comunitat Valenciana, a fi de potenciar la innovació a través del desenvolupament d'una infraestructura de suport que facilite, especialment en les petites i mitjanes empreses, la inversió privada en I+D+I com a motor de competitivitat.

Gràfic 7. Marc lògic de la subvenció dirigida a centres tecnològics de la Comunitat Valenciana per a projectes en cooperació amb empreses (CT_C)

(1) Vegeu subobjectius 1.3 i 2.2.

Font: Elaboració pròpia a partir de les bases reguladores, convocatòries i altres documents del marc estratègic

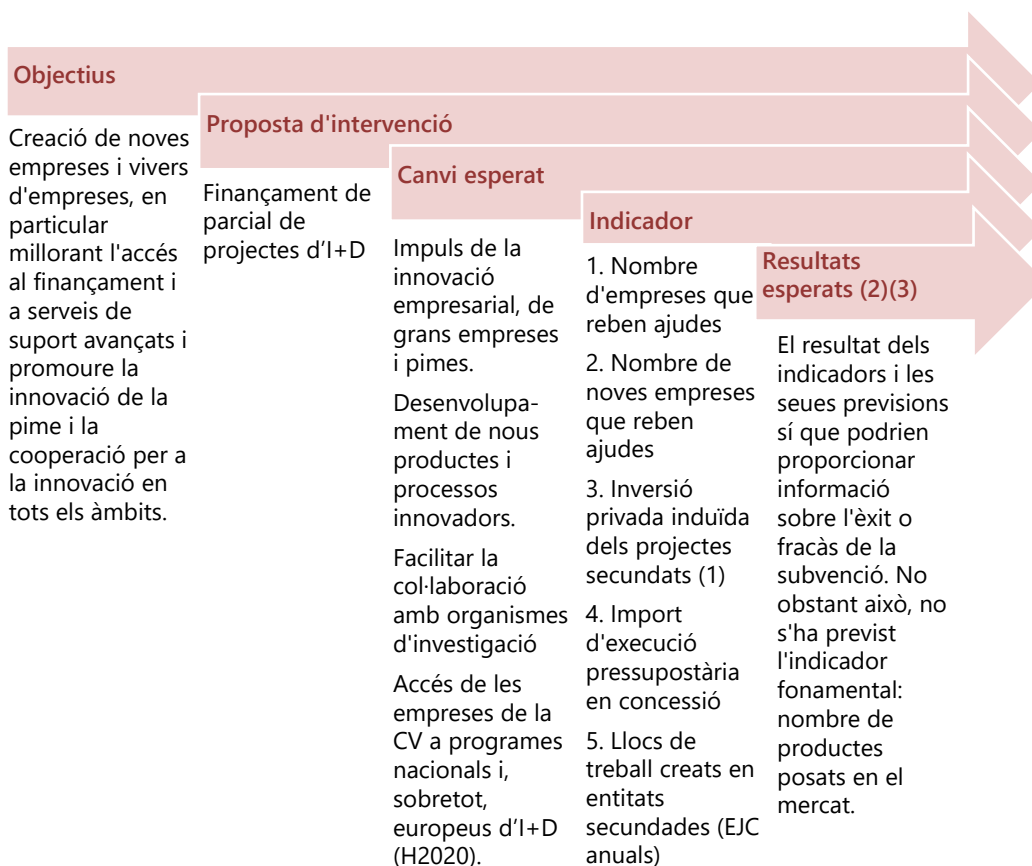
Les ajudes dirigides a centres tecnològics de la Comunitat Valenciana per al desenvolupament de projectes d'I+D de caràcter no econòmic realitzats en cooperació amb empreses tenien el mateix objectiu que l'eix un del programa operatiu FEDER de la Comunitat Valenciana per al període 2014-2020:²⁴ "Reforçar la investigació, el desenvolupament tecnològic i la innovació, i la seua prioritat d'inversió en I+D+I a través d'una especialització intel·ligent per mitjà del suport a la investigació tecnològica i aplicada". L'objectiu específic és l'1.2.2, "Transferència de coneixement i cooperació entre empreses i centres d'investigació".

La convocatòria per a l'exercici 2022 fa referència al programa operatiu FEDER 2022-2027,²⁵ concretament a l'objectiu polític OP1, "Una Europa més competitiva i intel·ligent, que promoga una transformació econòmica innovadora i intel·ligent i una connectivitat TIC regional", i a l'objectiu específic 1.1, "El desenvolupament i la millora de les capacitats d'investigació i innovació i l'assimilació de tecnologies avançades".

²⁴ C(2015) 5202 final de 22 de juliol de 2015.

²⁵ C(2022) 9729 de 16 de desembre de 2022.

Gràfic 8. Marc lògic de la subvenció a empreses per a projectes d'innovació de pime (E_I+D)

(1) Aquest indicador està recollit en el pla operatiu FEDER 2014-2020.

(2) Vegeu subobjectius 1.3 i 2.3.

(3) No hem pogut comparar els valors de les previsions amb els resultats obtinguts per la Sindicatura, pel fet que solament hem seleccionat una de les quatre actuacions enquadrades en aquesta línia de subvenció i no disposem d'informació per a aquesta actuació concreta (vegeu subobjectiu 1.4).

Font: Elaboració pròpia a partir de les bases reguladores, convocatòries i altres documents del marc estratègic

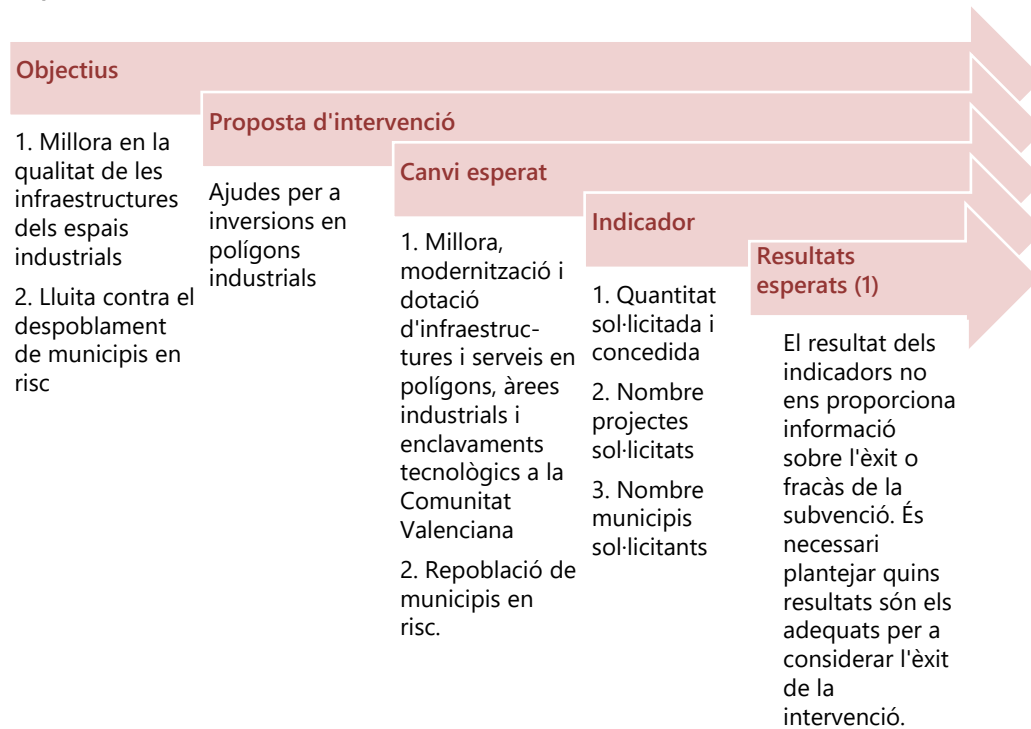
Aquestes ajudes inclouen quatre actuacions diferents, totes les quals relacionades amb la innovació: INNOVAProD-CV, de productes INNOVAPro-CV, de processos industrials i INNOVAi4.0-CV de programes informàtics i INNOVATEiC-CV, de noves tecnologies. Hauríem de poder obtenir un marc lògic per a cada una d'aquestes quatre actuacions; no obstant això, els indicadors i les previsions de resultat són comuns a les quatre actuacions, fet que dificulta una avaluació eficient de cada actuació.

Les subvencions a empreses per a projectes d'innovació de pime (INNOVA-CV) també tenien per objecte el mateix objectiu temàtic de l'eix un de FEDER CV 2014-2020, i l'objectiu específic 1.2.1, "Creació de noves empreses i viviers d'empreses, en particular millorant l'accés al finançament i a serveis de suport avançats", acompanyat també de l'objectiu específic 3.4.2, "Promoure la innovació de la pime i la cooperació per a la innovació en tots els àmbits".

En la convocatòria de 2022, l'objecte de l'ajuda s'enquadra en l'objectiu específic RSO1.1 del programa operatiu FEDER de la Comunitat Valenciana per al període 2021-2027.

Gràfic 9. Marc lògic del programa per a millores de les infraestructures de parcs empresarials (PE)

(1) Vegeu subobjectius 1.3 i 2.4.

Font: Elaboració pròpia a partir de les bases reguladores, convocatòries i altres documents del marc estratègic

El programa d'ajudes per a projectes d'inversió per a la millora, modernització i dotació d'infraestructures i serveis en polígons, àrees industrials i enclavaments tecnològics es crea amb dues finalitats, que es descriuen en el gràfic anterior.

Els indicadors de resultat els hem obtinguts dels dos plans estratègics de subvencions, objecte de l'abast d'aquesta auditoria (2019-2022), ja que aquestes ajudes no són finançades amb FEDER.

OBJECTIU 2: L'ACTIVITAT DE L'IVACE RELACIONADA AMB LA CONCESSIÓ DE SUBVENCIONS ESTÀ CONTRIBUÏNT A PRODUIR UN CANVI RESPECTE DE LA SITUACIÓ PRÈVIA A LA CONCESSIÓ DE LES AJUDES?

Subobjectiu 2.1: Les ajudes nominatives als centres tecnològics de la Comunitat Valenciana han potenciat la seua activitat i la seua capacitat per a desenvolupar excel·lència en matèria d'I+D+I?

Las ajudes nominatives als centres tecnològics de la Comunitat Valenciana (CT_N) sí que han potenciat la seua activitat i la seua capacitat per a desenvolupar excel·lència en matèria d'I+D+I. Aquesta afirmació la basem fonamentalment en l'indicador de les empreses associades, que va créixer un 3,2% de 2020 a 2021 (vegeu quadre 11), ja que implica que cada vegada més empreses:

- realitzen activitats relacionades amb la I+D,
- confien en la labor d'I+D que es desenvolupa en els centres tecnològics,
- han optat per externalitzar els seus recursos d'I+D.

En la nostra opinió, el resultat d'aquest indicador evidencia un aspecte molt positiu des del punt de vista de l'eficiència de la línia, per tres motius:

- promou la inversió en I+D, que és clau, d'acord amb l'estratègia europea, per a incrementar la productivitat empresarial,
- s'utilitzen recursos compartits amb altres empreses amb necessitats similars en matèria d'innovació,
- es facilita la transferència de coneixement, que és la labor fonamental dels centres tecnològics.

Encara que els gestors sí que han realitzat càlculs interns que els permeten conèixer l'activitat investigadora dels centres (vegeu objectiu 1.3), no és fins a 2022 quan es defineixen i publiquen indicadors per a la valoració dels resultats obtinguts a conseqüència d'aquesta subvenció, concretament en el PES 2022-2024.

Conseqüentment, a partir de la informació de què hem pogut disposar, hem dissenyat uns indicadors que ens han permés avaluar si s'ha potenciat l'activitat dels centres tecnològics i la seua capacitat per a desenvolupar excel·lència en matèria d'I+D+I. Aquests indicadors i els resultats que hem obtingut es mostren en el quadre següent:

Quadre 11. Resultats aconseguits per la subvenció nominativa per a donar suport a l'activitat dels centres tecnològics de la Comunitat Valenciana (CT_N)

Indicador	Resultats				
	2019	2020	Variació s/2019	2021	Variació s/2020
Nombre de projectes relacionats amb patents	127	138	8,7%	187	35,5%
Nombre de professionals	1.750	1.785	2,0%	1.895	6,2%
Nombre d'empreses associades	4.926	4.939	0,3%	5.097	3,2%
Nombre d'empreses clients	12.349	13.872	12,3%	13.979	0,8%
Evolució distribució ingressos (proporció de finançament privat)	55,8%	56,0%	0,3%	55,6%	-0,8%
Difusió de resultats:					
Nombre d'articles de difusió	202	240	18,8%	251	4,6%
Nombre de congressos/jornades	185	149	-19,5%	128	-14,1%
Nombre de ponències	265	238	-10,2%	311	30,7%

(1) No hem inclòs el 2022 perquè no ens han facilitat les dades d'aquest any.

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació aportada per REDIT i IVACE

A pesar de la crisi global del coronavirus, en els exercicis 2019 a 2021, els centres tecnològics han experimentat un increment en tots els indicadors que hem observat, excepte en el nombre de congressos i ponències, per raons òbvies relacionades amb la pandèmia.

Els onze centres tecnològics de la Comunitat Valenciana (associats en REDIT) representen el 25,6% del total de centres associats a Espanya (FEDIT) i tenen com a mitjana 170 professionals contractats davant dels 200 de mitjana a Espanya.

En termes d'ingressos, els centres tecnològics de la Comunitat Valenciana són una mica més eficients que el global dels centres associats en FEDIT, en aconseguir una mitjana de 80.074 euros per professional contractat davant dels 76.682 euros entre els centres de la FEDIT.

La proporció de finançament privat sobre el total d'ingressos dels instituts valencians (55,6%) és molt similar a la del conjunt d'instituts associats a escala nacional (54,3%) i, segons la memòria de FEDIT 2021, molt pareguda a altres països del nostre entorn. La fortalesa dels centres tecnològics radica en la seua capacitat d'avançar-se a les necessitats que la societat els demanarà en el futur, i per a això cal la col·laboració de fons públics. Els centres tecnològics presenten, en aquests moments, un equilibri de fonts de finançament com s'observa en el quadre següent.

Quadre 12. Comparació de la distribució del finançament publicoprivat de la Comunitat Valenciana (REDIT) respecte al conjunt d'Espanya (FEDIT). Dades de l'exercici 2021

Indicador	REDIT	FEDIT	% REDIT/FEDIT
Nombre centres tecnològics	11	43	25,6%
Nombre de professionals contractats	1.874	8.639	21,7%
Professionals contractats per centre tecnològic	170	201	
Total import d'ingressos en 2021 (euros)	150.059.000	662.456.000	22,7%
Mitjana d'ingressos per professional contractat (euros)	80.074	76.682	
Creixement dels ingressos respecte a 2020	15,2%	13,8%	
Ingressos privats	66.663	302.595	22,0%
Ingressos públics	83.396	359.861	23,2%
Finançament públic	44,4%	45,7%	
Finançament privat	55,6%	54,3%	

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació facilitada per l'IVACE i de la memòria 2021 de FEDIT

Subobjectiu 2.2: Les ajudes en concurrència competitiva als centres tecnològics de la Comunitat Valenciana han suposat un increment de la participació d'empreses que cooperen amb els centres d'investigació públics?

Si bé els gestors d'aquestes ajudes encara no han presentat als responsables de la Conselleria la informació necessària per a poder calcular el resultat dels indicadors (vegeu subobjectiu 1.3), l'IVACE sí que ens ha subministrat la informació necessària per a poder respondre a la pregunta d'aquest subobjectiu (si bé les dades no estan verificades pels gestors al 100%).

El nombre d'empreses que cooperen amb els centres tecnològics en projectes que reben ajudes de la línia CT_C va augmentar un 122,8% en 2020 i un 14,2% en 2021.

Encara que la participació de nous investigadors en els projectes d'investigació va disminuir en 2021 un 12,1%, va haver-hi un increment d'investigadors que participaven en aquests projectes d'investigació del 56,4% en 2020 i del 15,8% en 2021, que considerem com un aspecte positiu des del punt de vista d'avaluació de resultats d'aquestes ajudes.

Quadre 13. Resultats aconseguits per la subvenció dirigida a centres tecnològics de la Comunitat Valenciana per a projectes en cooperació amb empreses (CT_C)

Indicador	Resultats				
	2019	2020	Variació s/2019	2021	Variació s/2020
Nombre d'empreses que cooperen amb centres d'investigació	114	254	122,8%	290	14,2%
Nombre de nous investigadors en entitats ajudades (1)	--	247	--	217	-12,1%
Llocs de treball creats en entitats ajudades (EJC anuals) (2)	--	--	--	--	--
Nombre d'investigadors/any que participen en projectes cofinançats	1.513	2.366	56,4%	2.740	15,8%
Nombre de projectes I+D finançats	323	349	8,0%	394	12,9%

(1) No hem pogut obtenir els nous investigadors de 2019 perquè no tenim informació sobre els investigadors que van treballar en els centres tecnològics en 2018.

(2) No disposem d'informació per a obtenir els llocs de treball creats en entitats ajudades.

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació facilitada per l'IVACE

No hem pogut mesurar l'impacte que han pogut tindre aquestes ajudes en els llocs de treball creats en les empreses beneficiàries (tercer indicador del quadre 13), ja que els gestors no disposen d'aquesta informació, a pesar que és un indicador previst en el catàleg FEDER 2014-2020 i consegüentment hi ha hagut temps suficient per a obtenir les dades necessàries per a calcular-lo.

Les considerables diferències entre les previsions de resultats (vegeu quadre 6 del subobjectiu 1.2) i els resultats aconseguits assenyalen que hi ha una falta de coherència en el sistema de seguiment previst en el PES 2019-2021:

Quadre 14. Resultats previstos i aconseguits per la subvenció dirigida a centres tecnològics de la Comunitat Valenciana per a projectes en cooperació amb empreses (CT_C)

Indicador	Resultats previstos				Resultats aconseguits (nota 1)		
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021
Nombre d'empreses que cooperen amb centres d'investigació	700	720	585	--	114	254	290
Nombre de nous investigadors en entitats ajudades	20	20	16	--	(Nota 2)	247	217
Nombre d'investigadors/any que participen en projectes cofinançats	300	300	245	250	1.513	2.366	2.740
Nombre de projectes I+D finançats	--	--	--	80	323	349	394

(1) L'IVACE no ens ha facilitat els resultats de 2022.

(2) No disponible la plantilla d'investigadors a 31 de desembre de 2018. En conseqüència, no hem pogut estimar el nombre de nous investigadors contractats en 2019.

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació facilitada per l'IVACE i en els PES 2019-2021 i 2022-2027 i catàleg FEDER 2014-2020

Subobjectiu 2.3: Les ajudes a empreses per a projectes d'innovació han resultat en la comercialització de nous productes?

Respecte a la línia de subvenció a empreses per a projectes d'innovació de petites i mitjanes empreses (E_I+D), i com que les previsions de resultats previstes en el PES no estan segregades entre les quatre actuacions que fomenta aquesta línia (vegeu subobjectiu 1.3), hem reduït l'abast del nostre treball als resultats de les ajudes de l'actuació relacionada amb la innovació de producte (INNOVAProD-CV).

Els projectes enquadrats en l'actuació INNOVAProD-CV tenen com a objectiu el desenvolupament i fabricació de nous productes o una millora significativa dels ja fabricats per l'empresa sol·licitant.

Per tant, hem dissenyat uns indicadors que ens permeten avaluar si aquestes ajudes han donat com a resultat la comercialització de nous productes o de productes millorats. Si bé no és possible aïllar l'efecte directe de la comercialització en el total de xifra de negocis, hem considerat oportú reflectir quina ha sigut l'evolució d'aquesta xifra entre els beneficiaris de l'ajuda.

Hem obtingut la informació necessària per a donar resposta al nostre treball per mitjà d'un qüestionari elaborat i remés als 53 beneficiaris de l'actuació INNOVAProD-CV, al qual han contestat el 90,6%.

La inversió privada induïda per aquesta subvenció va ser d'un 41,5%, tal com mostra el quadre següent:

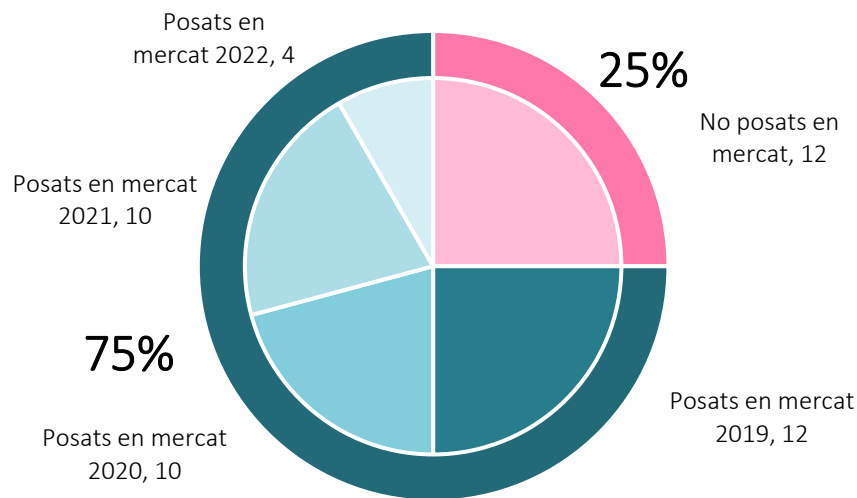
Quadre 15. Finançament dels projectes finançats amb INNOVAProD-CV

Finançament del projecte subvencionat	Import en euros	% s/total
Finançament IVACE	1.610.778	37,1%
Finançament IVACE altres anys	27.485	0,6%
Finançament altres administracions públiques	0	0,0%
Finançament empresa	1.799.451	41,5%
Finançament altres	901.213	20,8%
Total	4.338.927	100,0%

Font: Elaboració pròpia a partir del qüestionari remès als beneficiaris

Almenys tres de cada quatre beneficiaris de subvencions concedides i pagades en 2019 han comercialitzat un nou producte o un producte millorat entre 2019 i 2022.

Gràfic 10. Nombre de productes nous o millorats posats en el mercat amb anterioritat a febrer de 2023 per beneficiaris²⁶ de les ajudes INNOVAProD-CV de l'exercici 2019

Font: Elaboració pròpia a partir del qüestionari remès als beneficiaris

Tant l'import anual de la xifra de negocis de les empreses beneficiàries com el de vendes del producte subvencionat han experimentat increments,²⁷ la qual cosa implica una millora

²⁶ Han respost 48 de les 53 empreses beneficiàries.

²⁷ Segons la informació proporcionada per les empreses beneficiàries de la subvenció INNOVAProD-CV 2019.

en la seua economia, a pesar dels efectes negatius que va produir la crisi global del coronavirus. El pes relatiu que representa la facturació dels productes que han sigut parcialment subvencionats per l'IVACE va arribar en 2021 a un 5,2% de la xifra total de negocis dels beneficiaris.

Quadre 16. Importància relativa dels productes comercialitzats

Any	Total xifra de negocis (euros)	Import anual de vendes de productes subvencionats (euros)	Pes relatiu dels productes subvencionats
2019	426.712.957	11.284.464	2,6%
2020	453.859.313	17.326.239	3,8%
2021	489.525.854	25.533.351	5,2%

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació subministrada per les empreses beneficiàries

Subobjectiu 2.4: Les ajudes dirigides a la millora i a la modernització de les àrees industrials de la Comunitat Valenciana han millorat la qualitat d'aquestes infraestructures?

Les ajudes dirigides a la millora i a la modernització de les àrees industrials de la Comunitat Valenciana que s'han concedit en el període 2017-2022 tenen com a finalitat contribuir a millorar la qualitat de les infraestructures. En el moment de realitzar aquesta auditoria, no és possible establir una relació directa sobre en quina mesura les ajudes concedides han permés millorar la qualificació dels parcs empresarials, ja que encara no existeix una classificació definitiva d'àrees industrials consolidades i avançades. Tan sols hi ha classificades 171²⁸ àrees industrials bàsiques d'un total de 657 parcs empresarials²⁹ de la Comunitat Valenciana. Com a aspectes positius, hem de remarcar, d'una banda, que hi ha una elevada coherència en el disseny de les convocatòries, perquè recullen majoritàriament les dotacions i serveis que s'exigeixen als parcs empresarials per a la seua classificació com a àrees industrials consolidades o avançades. També considerem com a aspecte positiu que les ajudes concedides arriben a una elevada proporció del sòl industrial de la Comunitat Valenciana.

²⁸ Classificació provisional segons Resolució de 18 de desembre de 2020, del conseller d'Economia Sostenible, Sectors Productius, Comerç i Treball (DOGV núm. 8985, de 29.12.2020).

Amb posterioritat a la finalització del nostre treball de camp, el conseller d'Economia Sostenible, Sectors Productius, Comerç i Treball va resoldre aprovar la classificació definitiva (DOGV núm. 9598, de 18.05.2023), amb un total de 296 bàsiques i sis avançades.

²⁹ La informació sobre parcs empresarials que consta en les pàgines webs consultades per la Sindicatura (últim accés realitzat el 25 de maig de 2023: <https://dadesobertes.gva.es/va/dataset/parcs-empresarials-comunitat-valenciana-2021>, amb dades actualitzades a 25 de febrer de 2021, i https://geoidev.gva.es/parcs_empresarials/, que s'actualitza contínuament) és dispar i no és coincident entre les dues, ni tampoc amb els registres continguts en els fitxers que ens ha remès l'IVACE.

El programa per a millores de les infraestructures de parcs empresarials està associat a l'objectiu quatre dels plans estratègics de subvencions, consistent a millorar les condicions del teixit productiu i el seu entorn per a un desenvolupament sostenible (PES 2019-2021). En el PES vigent (2022-2024), aquest objectiu quatre es va reconvertir en un objectiu bastant més ampli, que va ser el de reindustrialitzar els sectors tradicionals i impulsar els sectors i activitats emergents i l'economia circular.

Amb aquest objectiu general es va dur a terme durant els anys 2019, 2021 i 2022 la concessió de les subvencions que formen part del programa per a millores de les infraestructures de parcs empresarials, els objectius concrets del qual (vegeu subobjectiu 1.4) són dos:

1. Millora en la qualitat de les infraestructures dels espais industrials.
2. Lluita contra el despoblament de municipis en risc.

Tal com hem assenyalat en el subobjectiu 1.2, no considerem que els indicadors que es recullen en els PES siguin vàlids per a analitzar en quina mesura el programa d'ajudes ha contribuït a millorar la qualitat de les infraestructures i la problemàtica del despoblament dels municipis en risc de la Comunitat Valenciana, a més que tampoc han sigut avaluats (vegeu apartat 1.3).

Davant la dificultat d'avaluar els resultats aconseguits, hem realitzat dues anàlisis alternatives. D'una banda, una anàlisi de coherència de les convocatòries, en el sentit de veure en quina mesura s'ha planificat subvencionar dotacions i serveis que permetran als parcs empresarials optar a una classificació superior a la bàsica. I, d'altra banda, una anàlisi de cobertura, en el sentit de la proporció del mapa de sòl industrial que ha resultat beneficiat de les ajudes de l'IVACE.

Coherència: dotacions i serveis de les àrees industrials definides en el Decret 258/2019 que són finançades amb les subvencions a parcs empresarials

En el Decret 258/2019 es descriuen dotze dotacions i serveis perquè una àrea industrial siga classificada com a consolidada i dènou dotacions i serveis addicionals per a classificar-se com a avançada, que suposa un total de trenta-una dotacions i serveis que l'Administració té catalogats per a classificar les àrees industrials.

Després d'analitzar les convocatòries per als anys 2021 i 2022,³⁰ observem que, si bé no es preveuen com a tipologia de projecte subvencionable totes les dotacions definides en el Decret 258/2019, sí que ha augmentat la coherència entre les actuacions i serveis que són susceptibles de ser subvencionats i les actuacions i serveis exigibles per a la seua classificació com a àrees consolidades o avançades: la convocatòria de 2021 considerava

³⁰ Les ajudes amb càrrec al pressupost de l'exercici 2019 es van convocar al gener de 2019, amb anterioritat a l'aprovació pel Consell del Decret 258/2019, de 13 de desembre, que regula el registre autonòmic i de procediments en relació amb les àrees industrials de la Comunitat Valenciana. Per aquest motiu, no considerem procedent realitzar una anàlisi de coherència de les ajudes convocades prèviament a l'aprovació de la norma reguladora.

subvencionable fins a 14 dotacions i serveis (un 45,2% dels previstos en el Decret 258/2019) i la convocatòria de 2022 en recull 26 (un 83,9%).

Les convocatòries també inclouen com a subvencionables dotacions no previstes en el Decret 258/2019.

Hem de remarcar que, encara que les actuacions subvencionables de les ajudes estan íntimament relacionades amb els requisits per a ascendir en la classificació d'àrees, això no significa que totes les àrees existents a la Comunitat Valenciana (algunes amb una antiguitat superior als 50 anys) puguen ascendir en la classificació, a causa de la seua realitat física.³¹ Per tant, hi ha factors que limiten la causalitat directa entre les ajudes i la seua classificació com a àrea industrial.

Quadre 17. Nombre de dotacions i serveis previstos en el Decret 258/2019 i el seu caràcter subvencionable segons les convocatòries dels anys 2021 i 2022

Classificació àrea industrial	Previstes en el Decret 258/2019	Subvencionables en 2021	Subvencionables en 2022
Consolidada	12	8	10
Avançada	19	6	16
Total dotacions	31	14	26
Altres dotacions subvencionables	--	4	7

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació continguda en el Decret 258/2019 i convocatòries de subvencions a parcs empresarials corresponents als anys 2021 i 2022

Cobertura: parcs empresarials subvencionats

Segons les convocatòries de les ajudes, els projectes subvencionables han d'executar-se en un polígon, àrea industrial o enclavament inclòs en el mapa de sòl industrial de la Comunitat Valenciana desenvolupat per l'IVACE.

El 62,7% dels 657 parcs empresarials de la Comunitat Valenciana han rebut alguna subvenció de les convocades per l'IVACE en el període 2019-2022.

³¹ Un exemple d'això és el cas de polígons amb amples de vials inferiors als exigits en el Decret 258/2019, que requeririen que els ajuntaments emprengueren actuacions molt complexes, que requeririen expropiacions i demolicions de façanes que donen al vial que és necessari ampliar.

Quadre 18. Parcs empresarials de la Comunitat Valenciana segons si han rebut o no subvenció de l'IVACE. Nombre

	Registrats en el Portal de Dades Obertes			Cobertura
	Sí	No	Total	
Han rebut alguna subvenció	368	44	412	62,7%
No han rebut cap subvenció	245	0	245	37,3%
Total	613	44	657	100,0%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació subministrada per l'IVACE i informació consultada en <https://portaldadesobertes.gva.es>

Els parcs empresarials de la Comunitat Valenciana tenen una superfície conjunta de 184.853.631 m². La superfície que aglutinen els parcs empresarials que sí que han rebut alguna subvenció de l'IVACE representa el 70,7% del total de sòl industrial.

Quadre 19. Parcs empresarials de la Comunitat Valenciana segons si han rebut o no subvenció de l'IVACE. Superfície en metres quadrats

	Registrats en el Portal de Dades Obertes			Cobertura
	Sí	No	Total	
Han rebut alguna subvenció	120.491.388	10.159.935	130.651.323	70,7%
No han rebut cap subvenció	54.202.358	0	54.202.358	29,3%
Total	174.693.746	10.159.935	184.853.681	100,0%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació subministrada per l'IVACE i informació consultada en <https://portaldadesobertes.gva.es>

Hem identificat **61 subvencions concedides per a donar suport a actuacions en 44 parcs empresarials o àrees industrials que no estan incloses en el Portal de Dades Obertes de la Generalitat Valenciana** (<https://dadesobertes.gva.es/va/dataset/parcs-empresarials-comunitat-valenciana-2021>), per un import total que ascendeix a 11.195.574 euros (un 8,6% del total concedit entre 2017 i 2022).

GLOSSARI DE TERMES

Desenvolupament: Nova aplicació del coneixement a la millora d'un procés productiu o a la satisfacció d'una necessitat (nova o no). Sol ser produït en centres tecnològics públics i privats, però en moltes ocasions no s'utilitza i no es converteix en innovació perquè el mercat no valida la seua aplicació.

EJC: Equivalència a jornada completa (EJC). Un EJC pot entendre's com l'equivalent a una persona-any. Així, qui habitualment destina el 30% del seu temps a I+D i la resta a altres activitats (com ara ensenyament, administració universitària i orientació d'alumnes) ha de ser considerat com 0,3 EJC.

Innovació: Afig a la I+D la part econòmica o empresarial de l'aplicació, del món científicotècnic a la vida real. La I+D està més pròxima a l'entorn de la ciència. Inclou la I+D del sector empresarial a més del component addicional de la innovació (I).

Investigació: Activitat que produeix nou coneixement susceptible o no de ser aplicat. Sol produir-se majoritàriament en centres públics, i en menor grau en les grans empreses privades i les pimes que operen en sectors d'intensitat tecnològica alta o mitjana-alta.

RIS3: De l'anglès *research and innovation smart specialisation strategy* (estratègia d'especialització intel·ligent en investigació i innovació), és un terme que es refereix a la focalització productiva/empresarial d'una regió, en el nostre cas la Comunitat Valenciana, en àmbits potencialment competitiu i generadors de desenvolupament en el marc d'un context global.

Transferència de coneixements: És el procés mitjançant el qual els resultats d'investigacions, els descobriments, els descobriments científics, la propietat intel·lectual (PI), la tecnologia, les dades o els coneixements flueixen entre les diferents parts interessades.

ÍNDEX D'ABREVIACIONS

AP	Administracions públiques
CT	Centres tecnològics
CT_C	Línia de la subvenció a CT de la Comunitat Valenciana per a projectes d'I+D de caràcter no econòmic realitzats en cooperació amb empreses
CT_N	Línia de la subvenció nominativa per a donar suport a l'activitat dels centres tecnològics en I+D independent, difusió de resultats d'investigació i transferència de coneixement i tecnologia a les empreses de la Comunitat Valenciana
CV	Comunitat Valenciana
DOUE	<i>Diario Oficial de la Unión Europea</i>
EECTI	Estratègia Espanyola de Ciència, Tecnologia i Innovació
E_I+D	Línia de la subvenció a empreses per a projectes d'innovació de pimes
FEDER CV	Fons Europeu de Desenvolupament Regional per a la Comunitat Valenciana
FEDIT	Federació Espanyola de Centres Tecnològics
GV	Generalitat Valenciana
I+D	Investigació i desenvolupament
I+D+I	Investigació, desenvolupament i innovació
I+D+I+T	Investigació, desenvolupament, innovació i transferència
IT	Instituts tecnològics
PE	Programa per a millores de les infraestructures de parcs empresarials
PEICTI	Pla Estatal de Ciència, Tecnologia i Innovació
PEIV	Pla Estratègic de la Indústria Valenciana
PES	Pla Estratègic de Subvencions de la Conselleria d'Economia Sostenible, Sectors Productius, Comerç i Treball
PRCTI	Estratègia/Pla Regional de Ciència, Tecnologia i Innovació
REDIT	Xarxa d'Instituts Tecnològics de la Comunitat Valenciana
ROF	Reglament orgànic de funcionament

ANNEX I

Objectius, subobjectius i criteris d'auditoria

Objectius d'auditoria	Subobjectius d'auditoria	Criteris d'auditoria
1. L'activitat de l'IVACE relacionada amb la concessió de subvencions està plasmada prèviament i adequadament en instruments de planificació?	1.1 Les bases reguladores i convocatòries de les ajudes identifiquen de manera clara el marc estratègic del qual es deriven les actuacions de foment?	Instruments de planificació identificats en les convocatòries
	1.2 El Pla Estratègic de Subvencions estableix un conjunt d'indicadors adequats que permeta avaluar els resultats obtinguts amb les ajudes concedides?	Definició del sistema d'indicadors dissenyat
	1.3 L'òrgan competent realitza de manera periòdica una avaluació posterior sobre el grau de consecució dels objectius previstos?	Informes d'avaluació emesos
	1.4 Els plans i instruments de planificació en què estan englobades les ajudes defineixen el marc lògic de la intervenció?	Definició de les necessitats/debilitats identificades Definició dels objectius específics/propostes d'intervenció Definició dels resultats/canvis esperats Definició d'indicadors de resultats
2. L'activitat de l'IVACE relacionada amb la concessió de subvencions està contribuint a produir un canvi respecte de la situació prèvia a la concessió de les ajudes?	2.1 Les ajudes nominatives als centres tecnològics de la Comunitat Valenciana han potenciat la seua activitat i la seua capacitat per a desenvolupar excel·lència en matèria d'I+D?	Projectes relacionats amb patents Nombre de professionals Nombre d'empreses associades i clients Evolució distribució ingressos Difusió de resultats
	2.2. Les ajudes en concurrència competitiva als centres tecnològics de la Comunitat Valenciana ha suposat un increment de la participació d'empreses que cooperen amb els centres d'investigació públics?	Nombre d'empreses que cooperen en projectes subvencionats Nombre d'investigadors que participen en projectes cofinançats
	2.3 Les ajudes a empreses per a projectes d'innovació han resultat en la comercialització de nous productes?	Nombre de nous productes o productes existents millorats que es comercialitzen Pes relatiu de la xifra de negocis que aporten els nous productes o productes existents millorats que es comercialitzen
	2.4 Les ajudes dirigides a la millora i a la modernització de les àrees industrials de la Comunitat Valenciana han millorat la qualitat d'aquestes infraestructures?	Dotacions o serveis de les àrees industrials definits en el Decret 258/2019 que són finançats amb subvencions Nombre i superfície de parcs empresarials que han rebut subvencions

TRÀMIT D'AL·LEGACIONS

En compliment de l'article 16 de la Llei de la Generalitat Valenciana 6/1985, d'11 de maig, de Sindicatura de Comptes, i de l'article 55.1.c del Reglament de Règim Interior de la Sindicatura de Comptes, així com de l'acord del Consell d'aquesta institució pel qual va tindre coneixement de l'esborrany de l'informe d'auditoria operativa corresponent a les subvencions i ajudes concedides per l'Institut Valencià de Competitivitat Empresarial, aquest es va trametre al comptedant per tal que, en el termini concedit, hi formulara al·legacions.

Dins del termini concedit, l'entitat ha formulat les al·legacions que ha considerat pertinents.

Pel que fa al contingut de les al·legacions i al seu tractament, cal assenyalar el següent:

1. L'entitat ha presentat una única al·legació que s'ha analitzat detingudament.
2. Aquesta al·legació no s'ha admés i per això no s'ha alterat el contingut de l'informe d'auditoria.

En els annexos II i III s'incorporen el text de les al·legacions formulades i l'informe motivat que se n'ha emés i que ha servit com a antecedent perquè la Sindicatura la desestimara.

APROVACIÓ DE L'INFORME

En compliment de l'article 19.j de la Llei de la Generalitat Valenciana 6/1985, d'11 de maig, de Sindicatura de Comptes, i de l'article 55.1.h del seu Reglament de Règim Interior i dels programes anuals d'actuació de 2022 i 2023 d'aquesta institució, el Consell de la Sindicatura de Comptes, en la reunió del dia 17 de juliol de 2023, va aprovar aquest informe d'auditoria.

ANNEX II

Al·legacions presentades

FIRMADO POR

La persona interesada
 INSTITUTO VALENCIANO DE COMPETITIVIDAD
 EMPRESARIAL F 11/07/2023

SELLO

Registrado el 11/07/2023 a las 12:38
 Nº de entrada 1840 / 2023

REGISTRO ELECTRÓNICO/PRESENTACIÓN INSTANCIA GENERAL

C/ Sant Vicent, 4
 46002 València

Código: 1947620

Interesado nº 1

Doc. identidad: [REDACTED]
 Nombre: INSTITUTO VALENCIANO DE COMPETITIVIDAD
 EMPRESARIAL
 Notificación: Electrónica
 Idioma: Castellano
 Correo-e: [REDACTED]

Acepta la interoperabilidad entre Administraciones (*)

Representante

Doc. identidad: [REDACTED]
 Nombre: COMPANY SANUS JULIA
 Notificación: Electrónica
 Idioma: Castellano
 Correo-e: [REDACTED]

Acepta la interoperabilidad entre Administraciones (*)

*Representación válida comprobada mediante certificado digital***Contenido de la Instancia**

Alegaciones borrador Informe cumplimiento subvenciones 2021

Se adjuntan alegaciones.

Ficheros adjuntos

Nombre:	Huella digital SHA-256	Tamaño
15 Alegaciones Informe Sindicatura Operativa 2021_firmado	[REDACTED]	240,2 KB

Aceptación de condiciones:

- El solicitante conoce que sus datos personales solamente serán utilizados para gestionar su solicitud, facilitar al interesado la cumplimentación de futuras instancias y recibir comunicaciones en expedientes en los que pudiera resultar afectado. Dichos datos no se cederán a terceros, salvo obligación legal. Manifestando su consentimiento en los términos del artículo 6 del Reglamento General de Protección de Datos al que ha tenido acceso artículo 6.1.a) del RGPD. Diario oficial UE 4/5/2016.
- Igualmente manifiesta conocer sus derechos a solicitar el acceso a sus datos personales, a solicitar su rectificación o supresión, a solicitar la limitación de su tratamiento, a oponerse al tratamiento y el derecho a la portabilidad de los datos. Todo ello mediante la correspondiente instancia dirigida a:

Organismo: SINDICATURA DE COMPTES DE LA COMUNITAT VALENCIANA - CIF S9600001C
 Sede Electrónica: <https://sindicom.sedipualba.es/>
 Delegado Protección de Datos: dpd@sindicom.es
 Dirección postal: C/ Sant Vicent, 4 - 46002 València

(*) La interoperabilidad entre Administraciones permite que la Administración actuante pueda consultar o recabar datos y documentos de cualquier Administración. En caso de oposición, deberá aportar con la solicitud la documentación acreditativa correspondiente (art. 28.2 Ley 39/2015. Redactado por la disposición final 12 de la Ley Orgánica 3/2018, de 5 de diciembre.)

SINDICATURA DE COMPTES DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Código Seguro de Verificación: [REDACTED]

InstanciaLa comprobación de la autenticidad de este documento y otra información está disponible en [https //sindicom.sedipualba.es/](https://sindicom.sedipualba.es/)

SELO
Registrado el 11/07/2023 a las 12:38
Nº de entrada 1840 / 2023

GENERALITAT
VALENCIANA

IVACE
INSTITUT VALENCIÀ DE
COMPETITIVITAT EMPRESARIAL

Alegaciones que se formulan al borrador del informe de fiscalización de la auditoria operativa de las subvenciones y ayudas concedidas por el Instituto Valenciano de Competitividad Empresarial (IVACE). Ejercicio 2022.

Primera alegación.

Apartado 2. CONCLUSIONES del borrador del informe, página 6, párrafo 1.

[... Ninguna de las bases reguladoras de las cuatro líneas realiza una mención explícita a documentos de planificación estratégica de la política industrial (el Plan estratégico de la industria valenciana -PEIV- 2018-2023 y su precedente, la Estrategia de política industrial -EPI- 2020). Véase subobjetivo 1.1 en el apéndice 3.]

Contenido de la alegación: Únicamente en relación con la línea E I+D

Las bases reguladoras para la concesión de ayudas del Instituto Valenciano de Competitividad Empresarial (IVACE), en materia de I+D e innovación empresarial que amparan la convocatoria de ayudas donde se enmarca la línea tipificada en el borrador del informe como E_I+D, se aprobaron según ORDEN 27/2016, de 25 de noviembre, de la Conselleria de Economía Sostenible, Sectores Productivos, Comercio y Trabajo.

La fecha de publicación de estas bases reguladoras se produjo en noviembre de 2016, fecha anterior a la del documento base de planificación estratégica del Plan estratégico de la industria valenciana -PEIV- 2018-2023 que data de marzo de 2018, y si bien sus trabajos de preparación se venían desarrollando previamente, éstos no parecían estar concluidos en noviembre de 2016. Es por lo que, por una cuestión de tiempos no era posible su mención en las citadas bases reguladoras al no disponer en esas fechas de un documento base al que se pudiera hacer referencia. Otra cuestión bien distinta es el alcance de dicha Estrategia que venía orientada preferentemente a potenciar determinados sectores industriales en el ámbito de la manufactura, a diferencia de los programas de ayuda promovidos por el IVACE en su ORDEN 27/2016, de 25 de noviembre, que no tienen una orientación exclusiva hacia determinados sectores industriales, sino temática en relación con diferentes ámbitos de impulso a la I+D+i en empresas incluso de sectores no manufactureros.

Por otra parte, la fecha de publicación de estas bases reguladoras fue muy posterior a la del documento base de la Estrategia de política industrial -EPI- 2020, que data de julio de 2013, y por ello alejado cronológicamente de las medidas que se estaban definiendo en el nuevo ciclo de legislatura.

URL validación: <https://portafirmas.ivace.es/pf/valida?>

SINDICATURA DE COMPTES DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Código Seguro de Verificación: [REDACTED]

15 Alegaciones Informe Sindicatura Operativa 2021_firmado

La comprobación de la autenticidad de este documento y otra información está disponible en [https //sindicom.sedipualba.es/](https://sindicom.sedipualba.es/)

El documento original contiene al menos una firma realizada fuera de la Sede Electrónica y que no se pudo validar. Si necesita obtener el documento con las firmas originales, acceda con el CSV en la Sede Electrónica.

SELO
Registrado el 11/07/2023 a las 12:38
Nº de entrada 1840 / 2023

El documento original contiene al menos una firma realizada fuera de la Sede Electrónica y que no se pudo validar. Si necesita obtener el documento con las firmas originales, acceda con el CSV en la Sede Electrónica.

Concluyendo, y aunque es un hecho la indicación realizada en este borrador de informe de auditoría a la no mención explícita a documentos de planificación estratégica de la política industrial en las bases reguladoras para la concesión de ayudas del Instituto Valenciano de Competitividad Empresarial (IVACE) en materia de I+D e innovación empresarial según ORDEN 27/2016, de 25 de noviembre, queremos hacer notar que la no mención a una u a otra Estrategia de las indicadas puede sustentarse en que la publicación de estas bases reguladoras se produjo a caballo entre ambas, resultando en aquellos momentos y posteriores como referencias sólidas tanto la Estrategia de Especialización Inteligente de la Comunitat Valenciana (RIS3 CV) que focaliza plenamente en el impulso de la Investigación y la Innovación, como el Programa operativo FEDER de la Comunitat Valenciana para el período 2014-2020, que son los que se refieren en las mismas.

Documentación justificativa de la alegación:

El documento estratégico del Plan estratégico de la industria valenciana -PEIV- 2018-2023, que data de marzo de 2018, puede consultarse en el siguiente enlace: <https://portalindustria.gva.es/documents/176094993/176096486/Documento+Basico+PEIV+2018-2023.pdf/809836a7-4ba7-4931-9cf9-4e3fa9f5b8f0>

El documento Estrategia de política industrial -EPI- 2020, que data de julio de 2013, puede consultarse en el siguiente enlace: <https://cindi.gva.es/documents/161328120/161338392/EPI+2020/1cc0378d-f614-487b-951d-b4637b6a1d63>

Valencia,

Firmado digitalmente por Julia
Company Sanus - Fecha: 10/07/2023 09:40

DIRECTORA GENERAL

URL validación: <https://portafirmas.ivace.es/pf/valida>

SINDICATURA DE COMPTES DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Código Seguro de Verificación: [REDACTED]

15 Alegaciones Informe Sindicatura Operativa 2021_firmado

La comprobación de la autenticidad de este documento y otra información está disponible en [https //sindicom.sedipualba.es/](https://sindicom.sedipualba.es/)

ANNEX III

Informe sobre les al·legacions presentades

ANÀLISI DE LES AL·LEGACIONS EFECTUADES A L'ESBORRANY DE L'INFORME D'AUDITORIA OPERATIVA DE LES SUBVENCIONS I AJUDES CONCEDIDES PER L'INSTITUT VALENCIÀ DE COMPETITIVITAT EMPRESARIAL (IVACE)

Per mitjà d'un escrit de 10 de juliol de 2023 de la directora general de l'IVACE es van remetre les al·legacions a l'esborrany de l'informe esmentat, respecte de les quals s'assenyala el que segueix:

Primera i única al·legació

Apartat 2, "Conclusions", subapartat 2.1, "En relació amb la planificació prèvia de l'activitat de l'IVACE relacionada amb la concessió de subvencions", primera conclusió parcial

Comentaris

L'entitat justifica que, en relació amb la línia de la subvenció a empreses per a projectes d'innovació de pimes (en el nostre informe, identificada amb el codi E_i+D), les bases reguladores no inclouen una referència explícita a les estratègies de política industrial per motius cronològics: l'omissió se sustenta en la publicació de les bases reguladores, que es va produir a cavall entre les estratègies PEIV 2018-2023 i EPI 2020. En aquells moments, van considerar que l'Estratègia d'Especialització Intel·ligent de la Comunitat Valenciana (RIS3 CV), focalitzada en l'impuls de la investigació i la innovació, i el programa operatiu FEDER de la Comunitat Valenciana per al període 2014-2020, eren referències prou sòlides.

Considerem que, amb independència que algunes de les mesures de l'Estratègia de Política Industrial (EPI 2020) ja no tingueren continuïtat en el moment d'aprovar les bases de la línia E_i+D, hauria sigut recomanable que aquestes bases justificaren el seu distanciament estratègic de la política industrial vigent.

Conseqüències en l'Informe

Mantindre la redacció de l'Informe.

Document sota custòdia en Seu Electrònica

SINDICATURA DE COMPTES DE LA COMUNITAT VALENCIANA

NIF: S9600001C

Auditoria operativa IVACE, 2022_val - SEFYCU 4312139

Podeu accedir a aquest document en format PDF-PAdES i comprovar la seua autenticitat en la Seu Electrònica usant el codi CSV següent:

URL (adreça en Internet) de la Seu Electrònica: <https://sindicom.sedipualba.es/>

Codi Segur de Verificació (CSV): KUAC DLUT 9MYZ DFDZ CEPQ

En aquesta adreça podeu obtenir més informació tècnica sobre el procés de firma, així com descarregar les firmes i els segells en format XAdES corresponents.

Resum de firmes i/o segells electrònics d'aquest document

Empremta del
document per a la
persona firmant

Text de la firma

Dades addicionals de la firma

Vicent Cucarella Tormo
Síndic Major

Firma electrònica - ACCV - 25/07/23 07:39
VICENT CUCARELLA TORMO